

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه (۷) خرداد ماه ۱۳۳۳

- ۱- بیانات آقای نخست‌وزیر دائر باب از تأسیف از فوت شادوان جواهر لعل نهرو نخست‌وزیر هندوستان .
- ۲- اختصار آئین‌نامه‌ای آقای دکتر مین‌طبق ماده ۴۳۱ .
- ۳- قرائت لایحه اجازه اجرای آئین‌نامه قانون اصلاحات ارضی پس از تصویب کمیسیون مشترک مجلسین .
- ۴- اختصار آئین‌نامه‌ای آقای دکتر مین طبق ماده ۱۰۶ .
- ۵- طرح و تصویب لایحه اجازه اجرای آئین‌نامه

مجلس ساعت ده و یازده دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاض تشکیل گردید

رفیسی - چند نفر از نمایندگان نقاضای نطق قبل از دستور کرده‌اند ولی بعلم ضیق وقت با اجازه خودشان وقتشان را برای جلسه آینده محفوظ نگه میداریم. حالا وارد دستور می‌شویم جناب آقای نخست‌وزیر فرمایشی داشتید ؟

۱- بیانات آقای نخست‌وزیر دائر باب از تأسیف از فوت شادوان جواهر لعل نهرو نخست‌وزیر هندوستان

حسنعلی منصور (نخست‌وزیر) - بنده میدانم که بیانات

جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی و همچنین نمایندگان محترم از اظهار تأسیف و ندامت شدید ملت ایران شامل دولت هم در رانمه تأسیف و وفوت نخست‌وزیر هندوستان جواهر لعل نهرو سادق است (صحیح است) شخصیت بزرگی را دنیا از دست داد. نهرو تنها نخست‌وزیر هندوستان نبود بلکه یک شخصیت بین‌المللی و یک فرد عاشق صلح و تأمین حقوق بشر بود

بگذارند (صحیح است - اجسنت).

۴ - **اخطار آئین نامی آقای دکتر مبین**

دکتر مبین فرمایش دارید ؟

دکتر مبین - بنده اخطار نظامنامه می دارم .

رئیس - بفرمایند .

دکتر مبین - بنده خیال میکنم که همه نمایندگان

محترم باینده در این مطلب متفق هستند که جناب آقای

رئیس فوق العاده رعایت مقررات و آئین نامه را میفرمایند

(صحیح است) بنابراین بنده یکی از مواد آئین نامه را

یعنی ماده ۴۵ را میخوانم .

ماده ۴۵ - رئیس قیاز از اینکه جلسه را ختم کند

روز و ساعات تعیین شده و دستور جلسه را طبق ماده ۴۴

اعلام و در روز و ساعاتی دیگر مینماید ؟ در صورت جلسه طبق

جلسه ختم شده بدون اینکه دستور امروز در آن قیود شود

بنابر این در دستور امروز هیچ بنده نداریم .

رئیس - باطالع آقای دکتر مبین مترجم که

دستور جلسه قبل لوابی داشتیم که تمام شده مانده بود

و جلسه قبل بعنوان نقض تعبیر شد ، چون مدت نقض

از نیم ساعت تجاوز کرد یک جلسه محسوب میشود و جلسه

امروز هم یک جلسه . دستور امروز هم در جلسه قبل

است یعنی همان دستور جلسه قبل است (صحیح است)

دکتر مبین - من در مذاکرات جلسه قبل هستم که

جلسه بعنوان نقض تعبیر نشده

رئیس - خوبینده دام املاحتش کردند

۳ - **قرارات لایحه اجازه اجرای آئین نامی قانون**

اصلاحات ارضی پس از تصویب کمیسیون مشترک

مجلسین

رئیس - مادام الاحدم بر طبق اجازه اجرای آئین نامه

اصلاحات ارضی منطبق است با فراتش می شود .

(بشرف زیر قرائت شد)

ماده واحده - بدولت اجازه داد میشود آئین نامه

اصلاحات ارضی را که مقرر است بنحیض این ماده واحده است پس از

تصویب کمیسیون مشترک مجلسین بپوراجرا بگذارند

تبصره - بنظرورسیدی که آئین نامه مزبور در

هر یک از مجلسین کمیسیون خاصی مرکب از یازده نفر

از نمایندگان کان که طرف هر مجلس انتخاب میشود تشکیل

میکردد .

کمیسیون مزبور بر رعایت ماده ۴۵ آئین نامه مشترک

بین مجلسین آئین نامه اصلاحات ارضی را مورد رسیدگی

قراز خواهد داد و مصوبات کمیسیون مشترک قطعی و

لازم الاجرا میباشد .

وزیر کشاورزی

نخست وزیر

۴ - **اخطار آئین نامه آقای دکتر مبین**

طبق ماده ۱۰۱

دکتر مبین - بنده اخطار دیگری دارم .

رئیس - طبق ماده ۴۵ ؟

دکتر مبین - طبق ماده ۱۰۱ اخطار دارم .

رئیس - بفرمایند .

دکتر مبین - ماده ۱۰۱ - مساده ۱۰۱ - میگوید

« کلیه لوابیح باید با ضمانتی نخست وزیر

بوده و لوابیح مالی برای اینکه در مجلس مطرح شود باید

اعلام روز و ساعات و نیز سر و زور نخست وزیر امضاء و زیر داری

دارم داشته باشد ؟ این لایحه امضای وزیر دارایی را دانند

نخست وزیر - مالی نیست .

دکتر مبین - لایحه مالی است چون صد میلیون

تومان اعتبار قائل شده بنابراین مالی است .

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - بنده یکی از اخطار نظامنامه ای و

اسول خوش میاید ولی تا کمیکنم به آقای دکتر مبین

که نسبت بمسال مهم و اساسی مملکت ولو یک نکانی هم

که برای اخطار قطع مجلس تطبیق نمیتکنند جا دارد که

حتی واسیله یسر فراتر کار در همین محل فرام آید و

این دولت و این مجلس را جواب بگذارند که کارها با

سراحت کامل انجام شود در این قانون صد میلیون تومان

نوشته شده است از بودجه عمران مملکت و بودجه عمران

با اختیار سازمان بر نامه است و رئیس هم شخص من هستم

هیچ مورد در در این باره اشکال فرمایند بهتر بود مدعا فرم

و مشورت با نماینده دولت بفرمایند و امینوار هستم که

اتمامه مجلس بتواند با سرعت کامل کارهای خود را

انجام دهد .

صالح احمدی - تذکر آقای نخست وزیر عنوان بود

فرمزدنی دارد بعنوان یک نماینده مجلس (صحیح است) .

طرح و تصویب لایحه اجازه اجرای آئین نامه

قانون اصلاحات ارضی پس از تصویب کمیسیون

مشترک مجلسین و اسرار مجلسین

رئیس - کلیات آئین لایحه و مادام الاحدم مقرر است

نظر نیست ؟ آقای مندیس بهیودی فرمایشی دارد بفرمایند .

دکتر منهنس بهیودی - هشتاد و پنجمی که به جهت

نوع ذاتی و ویژگی و درسیاست و کارگزاران و لیاقت اینچنان

کشتی ایران را در دریای متلاطم خاور میانه هدایت

میکرمانند که هیچیک از سر نشینان این کشتی احساس

کوچکتری بنابر احوال نمیتکنند برای اینکه کشتی را از دست

ساحل فراموش فرسانند از راه فرمودند تا اداره امور آنرا

بحوانانی که بکسوت دانش نیز آراسته میباشند سپارند

تا نماید . بنده وزیر و جوانی بهتر زوروش بتواند مشورت

همایش را در اجرا کند و این جمع شب بیدار شده بمراحم

عالمه دانشمندی مشورتش کنت و وزیر اینک تا مدت دیدگان

این غیابت و موهبت میباشند آسایش را بر خود حرام

نکردند و جلالت طولانی هیئت دولت نیز نمودار این

غیابت بود .

مأمولینان که خود راز زائیده انقلاب مقدس شاه

ومرد میبدانید بکسوت طریقه بکسوت میگویند که خود مردم

و در برابر دینی که میگوین خود داریم نه تنها بدوش نشاند

قدیم بریدند بلکه جدیدت میگردم که در این سابقه

خودم گذاری باشند و اما که شاد دلان را جلوتر رومی

(اجسنت) جلالت طولانی که بنظور خوب

برنامه شمای با تصویب لوابیح و زار تانهاهی جدید اتانسیس

شهادتینیت نشانی این همگامی بیوسواش که تا بنیبه

شعبا در این محل مشغول به در لوابیح بودیم اگر کرفت

میفرمود خوب میسیدیم که بیواسی قافله های خستکاران

کیه همکاران را در امتدین قافله های باشی داشتند و راضی بودند

و امیدوار که میتوانند با تشکیل جاسات طولانی و بلا اقطاع

و طریقه خستگنکاران خود را نسبت ببردیم انجام دهند و آرزو

داشتند همیشه دولت اینچنان با مجلسین در مشورت باشد

عرضی که میکنم درست است که بقید همه مسالکان من میباشد

ولی تصور میکنم اجازه داشته باشیم که از طرف همه مختار

آقایان عرض کنیم که داشته باشیم (صحیح است) اما بنصبت

داریم مجلس تحول باید بلا اقطاع کار کند جناب آقای منصف

وزیر منتهی که در حال جنگ است استراحت بر آن ملت حرام

است مگر ما مشغول جنگه با یاس و بدبینی و ندانم کاری برخلاف

نیشتم (صحیح است) بنابراین هظوظ کار فرمانده بر که

ما شاهنشاه تا بقدم ما همیشه بحق فرما بود هر چند که

در صف اول چه میباشند و ما که بادوسله نبردیم ایشا

آماده سازیم نیز باید همیشه میدان را آماده کار باشیم و مابین

چنین هشتم . (صحیح است)

و اینکارها شاهنشاه و بزم خاص میکرانید و بنده قنود الیسم از

این مملکت کنده شد (صحیح است) اهملک که همیشه شاهنشاه

خود را نیکو کار در میان دارد هنگامیکه بنظرش استعدارد

تا با کثرت مقرر بیاتفاق با اهل باغ رژیم از یاری و رعیتش رای

مملکت از دکاشه آزاد آن شده که پس از فرقه با طعم آزادی

شاید از چندینده بودند بر خلاف سابق که بنا زاری

اربابان بیای صندوق رای میفرستند بنا بارهه آزاد خود

بیای صندوقهای آتی رفتند و معدوش بر اردان کار خود

خوهران آزاد شده خود که حاضران را بنشانیدیم

انتخاب بنزدان در این مأمولف میباشند آنچه را که کشا

برای اثبات حقایق مملکتین ما با اعطای حقی بدادان یا

برای زندگی بهتر آنان بمجلس تقدیم میفرمایند بنا

بنشان دقت بررسی کنیم و اظهار نظر کنیم اصلاح کنیم و

مهم آئینچه که عرض کردم اول است و ما

نیتوانیم بر خلاف اصل عمل انجام دهیم و ما نمیتوانیم

و بنیاید بر سنگین صوب صحیح لایحه تقدیمی و فقط

بدوش چند نفر از برادران خوهران خود بنگذاریم و

بقیه آزان شاه خالی کنیم .

من بعنوان مخالف صحبت میکنم بدهی است مخالفتی در

انگام موضوع نیشتمند که کسیکه در جلسه دوم با بنامه

هستاد بحث در جنبان دولت جناب آقای علم اظهار داشت

(مطلبی) که بیخواهم عرض کنم و جناب آقای وزیر

کشاورزی تقاضای توجه منصوص دارم آن است که معطاله

شود و چنانچه امکان آن میروشد کسبهای طولانی مالکتهای

دهات مشمول اصلاحات ارضی گردند تا بهتر و مسویتر

جایگزین مالکین شوند و محل خاطر آنرا بر کند و حتی

با اجازه آقایان بیخواهم عرضی با خود را بالاتر گذاشت

و بگویم با معطاله دقیق کار را در مملکت علم اظهار ماریت

تسهیلی از مضمکلات از بین برود) امروز کسی منبند

مفسداری از نظر ریاستش مشغول شده است نمیتواند

متخالف باشد من معارف در نحوه کار ختم

در روزیکه دولت جنابمالی ایران لایحه را تقدیم مجلس شورای ملی کرد سؤال کردم که آیا لایحه را باید فوریت تقدیم شده است فرمودند با قید فوریت بمجلس محکم و بعد از این خود بحکم اقتضای کار موافق اینجناب در اجاب این مهم از من بگردانید منتظر بمانید و ولی بعد از آنکه فرمایشات آنجناب بیاسان رسید و مفهوم کلی فرمایشاتتان را حس کردم معلوم شد نسبتها لایحه را با قید فوریت تقدیم فرموده باید بلکه هر طریقی خاصی فرمایش شما شده است که هیچ معلوم نبود در تاریخ اینست که مهم که برسانوشت قسمت اعظم موکلین نمائندگان این مجلس ارتباط دارد و باقی را در مجلس زائیده انقلاب مجلس شاه مردم از دولتی برگزیده و انتخاب شده ازین مجلس استانتزاری غیر از این داشت قبول میفرماید که هیچکس از این جمعی که اینجامع شده اند نه برای آنکه اختلاف اقلیتی هر قطعه را کشور را بیان کند صالحتر نیست و اگر چنانچه لایحه با استناد از ۳۱۳۵ آیین نامه داخلی مجلس باید دو فوریت تقدیم میشد امر زوجه خانها و آقایان میخواستند در مورد آن اظهار نظر نمایند در اجاب این اظهارات دولتی که ملامت دارم با کمال حسن نیت بنده میخواندند و نظیف کشمشدایم فرود صبح وحداً گرفت و فرستاد لایحه ای صورت صبح بمان چون ساعت هشت صبح در مجلس در وقت صبح بپداشت اقدام کرد قانونی در دست داشت که حدود حقوق خرسه مسائلی که کشورداران آزاد شده همه مملکت و تملی دولت شاهنشاه عظیم الشان مسا بود (احتست) من از آن سؤال میکنم علت اینکه این لایحه را بعد از آنکه نظیف کلاممکتب و کلام نظیف را بنده بدان که بمقتور خدمت برده ام اینجا جمع شد عیایم سیار هم است بدین نحو تقدیم داشته است چه در مورد من سؤال میکنم مگر فلسفه حکومت حزبی و فلسفه حکومتی مشکی با پیروان غیر از این است که لوامی را که منتقد است بحال مملکت مفید است بدون هیچگونه بیم از تصویب آن تقدیم مجلس نماینده آران نمود کار حکومتی است که در برابر خود ملی اقلیت مغرب داشته باشد من است که در اینجا لازم میدانم که وضع شورای ملی در وقت جنابمالی نیز به و تحلیل کنم شما خوب میدانید که مجلس فعلی تشکیل میشود از یک مرتبه متجاوز از نصف نمایندگان گان کشور که آنان پایه های حکومت شما

محبوس میشوند و من از طرف خود وقایع آرزومیکم با انگه باین پایه های قوی بر پردت و خوش فکر که بافت دواجمکومت شما است بنویسند متواتر شاهنشاه بزرگ ما را اجرا (صافه) بعد از این گروه که از لحاظ پارلمانی و حکومت عدد گروهی فاطمی محسوب میشوند جمعی مردان ترفیض نام مغرب و گروهی مردان شریف دیگر ولی مشتال و بنام فرآ کیسون مستقل میباشند که بحکم سابقه و بحکم وفتسخواری میباشند که در پیشرو خود هر یک خدمتگزاری بکار خدمت شاهنشاه مردم مشغول بوده است مورد تأیید وفتیشانی آنان بوده است بعد از آن جمعی یاد شده جمعی مردان زار مستغف و جابانزیر مردم مستغف و منضمی را تشکیل میدهند که بنابر آیین گروهی مردود شده اند (صحیح است) کاین جمع شناخته شده با یک ایده تلوزی را حدود دو جمع کرده اند و هدف مشخص را تعقیب میکنند و از برتر یافتن مناق اجتماع بر مبنای افراد است و جنابمالی مطمئن شدند که فرمودند که نمونه این همکاران بنیو دولت خود به است تقدیم مجلس فرماید که منافع اجتماع را در برابر منافع افراد حفظ کرده اند فرآ کیسون حزبی در پیشتر کثان مدافع آن خواهد بود (صحیح است) احتست) با این چنین وضعی که مجلس دارد و بعد از این که بدست آمده رأی موافق میارود چه چیزی باعث شد که شما برای کمیسیون خاصی تصفای اختیارات فرماید و بهت شوید که با یکدیگر لایحه مقیدید با غیر تصویب برسد از این طبیعی خارج کرد مکنم و در جواب عرض من بر نظریه ای که این آیین نامه ای پیش نیست و معمولاً آیین نامه ها را کمیسیونها تصویب میکنند شما خود میدانید آنچه که بمجلس مقصد تقدیم شده است آیین نامه ایست که در ضمن آن اجازه خواسته شد که استنادی که از طرف شرکتهای نصابی تنظیم میگردد و با کفالتنامه هائیکه بسین شرکت زوجه طریق نمونن سازمان اصلاحات ارضی دیگر میگرد و استناد آن آیین نامه این منظور بود و در جای دیگر آیین نامه هشتوزیران برسدناری این بدلال فوق الله کرد و بدلالیکه ذکرش باین طول کلام میگردد آنچه که تقدیم شده است آیین نامه نیست. سوسه اطوار فرغ شد از دولت تقاضایمکم و از همکاران هر مجلس آبران کمیسیون آبران نوبن استند

میکتم وقت فرمایند که مجلس طبق ماده ۳۱۳۵ آیین نامه خود کمیسیون خاصی بنظور بررسی این قبیل لوائح تشکیل دهد و دولت مطمئن باشد با سرعت و دقتی که در شان این مجلس میباشد این لایحه مهم دولت را بررسی و تصویب فرماید اگر در چنین ممکن است این تقاضا بسند فرموده دارد بدون موضوع بعت تک حزبی مورد اجابت قرار نگیرد (احتست) چون اصل لایحه با امضاء بنیویر ماده ۱۰۴ آیین نامه داخلی مجلس میداند پیشروای تنظیم شده است که تقدیم بمراسم مکنیم تا بعد از درود بزرگتهی در قیام من بطرح موضوع در مجلس ممبرانند که لایحه بهین صورت به بخت گذاشته شود مطرح گردد.

ولیس آقای حاجی نوری.

خواه آقای نوری. خواه خوشی است که جناب آقای مندمند بهیو در ابتدای سخنانتان از نجات مجلس شورای ملی و برترانه دولت تقدیم فرمودند و انداره بهنگاری مسیبهات موافقی این مجلس که از ابتدای کار این دولت شروع بوده است فرمودند که نمونه این همکاران بنیو دولت خود (صحیح است) ونا ورتیکه این دولت مجری امر شاهانه برای ایجاد بهود حال مردم ایران است مسلماً ادامه خواهد داشت (صحیح است) فرمودند که هدف اصلی دولت ما خواهد جنگ باخرافات و بدینتی است (صحیح است) مامهم سراز این گروهی ماچه در داخل مجلس و چه در خارج مجلس چه حال که و کلیل مجلس چنین است که در کارهای دیگر بنیو دولت تصمیمی که داده بودیم که در اینجاست مملکت ما ایستد که با جهل مبارزه کنیم و با بدبینی مبارزه کنیم این وظیفه را برای سرور فرد خودمان قسان خواهیم کرد و هر گشتی و لیبسی که هستیم این مبارزه را خواهیم کرد در این رژیم آریاب و رعیت پیشینه داشت بعضی اول مملکت و تصویب قیامتت ایران رسیده است ولیکن خود وزیر کشاورزی در پشت همین تریبون مقدس بارها تذکر دادند که ناواقف که مراه خود اصلاحات ارضی بشام منتم تمام نشود بشام منتم اجرا نشود ما امتیواتیم بگوئیم که این برنامه را سرود صد ایجاد خواهد اما که آمد مدیام که این رژیم را الهه کنیم باید موجدیم کار را فرمام کنیم باید اساس کار بدست دولت بسپاریم (صحیح است) و از اول اجابت این تقاضا فرمایم و اگر عسایر نگردد از انتظام نظیفشای ضرور کرد

اورا توضیح کنیم ولی دولتی که میخواستند که ما باو این ابراز کردار بدیم گناه است که استیزار کار را بدست او نسیار بدی راجع به فرصتی که در مورد این آیین نامه اظهار نظر بشود فرصت فوت نشده است این ماده واحد اشناطه بعضی آنکه به تصویب مجلس برسد باید برود بمجلس سنا و اجابت این نظرقات را و وقتی که به توشیح اعلیحضرت هابویاری برسد چند روزی فرصت داریم و چند روزی هم قبل از فرستادشیم و ایسن آیین نامه را تکلیف آقایان وادعای حقوق معطلانه کرده و اظهار نظرای خودشان را یاد داشت فرمودند در همین سرسرای مجلس بختیاشده سخت مشاهده و در فرآ کیسون ها هم همین مباحثی را که انتصاب خواهم کرد ازین خودمان اشخاصی خواهند بود ولی وظایف و منصفتهای و الزامات تقسیم بندی مملکت دارای صلاحیت باشند این اشخاص در واقع که حتماً نماینده های ما هستند و ایسن اشخاص اشخاصی هستند که نظرات بک بارها قیبول خواهند داشت و در واقع فراموشند در کمیسیون خودشان آن نظریات عمل خواهند داشت (صحیح است) بحثهایی شد درباره پارامی اظهار اصلاح در باره این ماده واحد حتی در این مورد هم اتفاق نظر حاصل شد چغرا آقایان که پیشتر چه در دست داشت اقلت که بسید و استامان را گذاشت اقلت بلکه استوائی هستند که الزامات سلیقه رده می باشد ما با اختلافی نظر کوچکی داشته بنیاشند و لکن از لحاظ هدف ما هم ما هدف مشترکی داریم (صحیح است) بیه منظر بودیم که بهتر اینستکه یکپاره یازده مرتبه مجلس میجدد فرستاد انتخاب کنند و این ۱۸ نفر از برای این باشد که فرصتی داشته باشیم که نمایندگان استانیو نواحی مختلف مملکت را در این لحاظ متواتر داشته باشیم و دوستان ما شوانند شرایط اقلیتی و مشایخ خودشان را در مجلس شورای ملی قیام کرده اند در این ماده هر چند آیین نامه مجلس این امکان را میدهد ولیکن سرحانه آیین نامه که دوستان ما مقرر کرده اند در مجلس شورای ملی حق داشته باشند پیشندان های خودشان را کتابا بکمیسیون تقدیم بدارند و این پیشندان دهند که در کمیسیون مشترک دعوت بشوند و در باره این پیشندان خودشان توضیح بدهند بنا بر هر کس صاحب نظر باشد در این

خصوصی می‌تواند نظر خودش را کتباً یا در مجلس کمیسیون مشترک اعلام بدارد این هم فرست دیگری است که در این آیین نامه اظهار نظر بشود و بقیه این میثاق‌نامه داده شد چنانچه مستحسن است پیشنهادات مشابه باشد و دوستان نظر در کمیسیون حاضر شوند به‌یاد تمام هم‌هنگار هستند وقت کمیسیون هم کم نفع می‌شود و بنیاداً نظر در کمیسیون خوب آقایان می‌باشد بر کارگزارهای می‌تواند نظر در کمیسیون اثر و محرک و عملی‌تر است در اول جلسه عالی مجلس - بان

زیر این کمیسیون‌ها که در آیین نامه مجلس هم پیش‌بینی شده است همین است که در همین کمیسیون‌ها آقایان عضو هستند میدانند که با وجودت نظری ما در این کمیسیونها بحث کمیسیون‌ها می‌شود شاهد هستند که در تمام این موارد مباحثات دقیق با ما نباشد دولت و تا ایمان‌بیک مدافعی نشانی باشند رأی ندهیم پس بدوستان خودتان که انتخاب خود را کرده اعتقاد و اطمینان داشته باشید که در آن کمیسیون مشترک گزارش یک‌باش می‌شود ملاحظه خواهد شد (صحیح است) و اطمینان داشته باشید که دوستان

شما هم از خود شما هستند و منتخب شما هستند (صحیح است) جناب آقای همدانی همدانی اشاره می‌فرمودند در به‌انتظار است در دولت این اظهارات فرق نکند از اول تأسیس این دولت تا امروز ما انتظار داشتیم که دولت می‌تواند در اجرای منویات مؤلفه‌ها و در اجرای هدفهای اضافی که در پیش داشته فداکاری بکنند و فعالیت را بکنند این انتظار همیشه شد و ادامه می‌خواهد داشت که دولت هم خودی را مکتف میدانند که این انتظار را برآورده بکنند هدفهای ما در تمام موارد مشترک است اتفاق نظر داریم ملاحظه که عرض کرده‌ام در این مورد هم پیشنهاد داریم در باره همین مواردی که عرض کرده پیشنهادهاشان را به جناب آقای رئیس کمیسیون تسلیم فرمایند از آن راه رأی خواهم داد این هم‌کنری را هم احسانی خواهم کرد تا به تمام وقت که در همین حالت که رفته بدین‌ها را در این مملکت از بیخ و بن خواهد کرد (صحیح است) و خواهد دید برای مسأله همی چون اصلاحات ارضی این مجلس ملی ایجاد عقیده و اتفاق نظر دارد و در این موضوع است که هر چه نوع بدینی ریشه کن خواهد شد (احسن است) اما راجع به این

دیده‌چیزه میل ندارم دولتی که متکی جزبسی است که من در آن هستم مرکب اشتباه بشود (احسن)

رئیس - آقای نخست‌وزیر فرمایشی داشتید؟
نخست‌وزیر - بنده اینجا می‌خواستم اربابان آقای همدانی بفرمایند خیلی میسازد برای دولت و در اشاره هم که جناب آقای صادق احمدی فرمودند اصولاً برای سیاست و برای زندگی اجتماعی باید باقی‌مانده داشت و با تدریج این مسائل را باید کرد و می‌تواند کم‌کم تدریج این مملکت ما آن دیگر کاری واقعی که آرزو شده است همین خود مجلس نمایان‌بار دوره ماکلاً بان می‌بورد و عمل بکند و همین آقایان بهترین نمونه‌اش هستند که سرسری این کار ما هستند امید وارم ما را

هدایت بفرمایند از لحاظ قوانین و امور مملکتی که ما هم پیروی کنیم از نظرات مجلسین و اطمینان داشته باشید اگر کمه توجهی در اینگونه مسائل می‌شود اینجا تدریج در تمام سیاست‌ها باید بود و نمونه‌های را که خواستیم بگویم جناب آقای خواجه این مطالب را بطور کامل فرمودند صورت می‌گردد این از طرف فرآکسیون ایران نوین هم جناب آقای همدانی هم سایر آقایان به در اصل موضوع انضباط نظر داریم (صحیح است) اینجا موضوعی است خیلی مهمتر از این مسائلی که ما وارد لغات ما با تفصیلات بود موضوعی است که بازگردد یک سیاست موضوعی است که بازگردد یک اقتصادی یا ملت کمه موضوعی که باید هدف افلاخی نو باشد هر چه مسائلی که قبلاً پیش‌گفته است باز براده می‌باید فایده‌مند کلام ملت همه کوه قابل تغییر است هر اشتباهی باشد باید رفع کرد و آنچه که ما امروز می‌کنیم نباید صحیح باشد در اینجا هم وارد بحث حقوق نمی‌خواهم بشوم

قانونی است می‌تواند تسلیم شده است و این قانون اشاره کرده است به آیین نامه باین جهت است که ما بحث باین آیین نامه است و قانون و خارج از آن نمی‌توانیم عمل کنیم این آیین نامه است و که در آیین نامه‌های هم قبلاً گفته شد این آیین نامه در دولت فعلی و در صورت ماده واحده به مجلس تقدیم می‌کند و در بیانات خودش هم جناب آقای وزیر کشاورزی تفصیل توضیح فرمودند و هم بنده بر سر آقایان رسانیدم و اینکه یک موبانی هم که قبلاً از طرف دولت در دوره قدرت

شده با قانون اساسی اشاره شده و لغت مغایرت دارد و این در شأن این مجلس نیست که مجدداً وارد بحث آیین‌نامه بشوم که در لحاظ اصول صحیح نیست و تقدیم این آیین‌نامه در حقیقت اصلاح همه مسائلی است چه از لحاظ اصولی و چه از لحاظ اجرایی که باید با نظر آقایان تصویب برسد و قاطعیت داشته باشد این آیین‌نامه را دولت طبق تئوری که شده است می‌توانست تصویب بکند ولی همیشه موافقت قابل تغییر است با نظرات اولی و همچنین در دستگاههای دولت ما این موضوع را از لحاظ اینکه باید آیین‌نامه باشد طبق صریح کامل قانون هیچ جاه‌ای نداریم که آیین‌نامه تلقی کنیم از لحاظ اینکه این دولت مایل بود که حتی از این بخش استفاده بکند و این آیین‌نامه را تقدیم مجلس کردن این احترام‌زایی است که به نظر شما فائز (صحیح است) و مایل هستیم که آیین‌نامه هر روز دستخوش هوی و هوس افراد دولت فرآگیرد و این آیین‌نامه جنبه قانونی پیدا کند و کتک ثباتی مردم در آن کم می‌شود می‌تواند در حرفه را با باید کنار گذاشت و بنظر بنده که نکتی نظر نداشت از جناب آقای همدانی سرور از نماینده محترم حزب مردم از نمایندگان محترم فرآکسیون مستقل از ایران در مورد منفرادهای از زوال و تشکیل این دولت نهایت سیاست‌گرام و به منظور که فرمودیم ما جز اتحاد و اتفاق و یکسانی در اجرای هدف‌های عالی هیچ بنده نداریم اگر دولت نتوانست با هم‌ساز کار کنیم ملت ما در ۲۰ ساله در فکر آسایش مردم هستند اما در شما الهام میگیریم و موفقی هستیم که کار کنیم حتی هم نداریم بنده استعفا می‌کنم ملاحظه که این رویه معمول بوده برای این‌که اگر این‌ها نبود و ما می‌توانیم به مجلس صورت قانونی و بنده قید و فوریت حتی وقت باندازای که آن‌ها برای مطالعه هست پیش نیامد حتی می‌توانیم بفرمودیم داده و وارد مواد بشوم این مواد ممکن بود در مجلس ستاندر و یک بنده تغییر بکنند و باز برگردد در مجلس شورای ملی و کتک ثباتی رأی و فکر بوجود بیاید و زمان بیشتری هم لازم داشت ما با قبول اینکه نمایندگان کثرت می‌بیشتر هم فرآکسیون مردم و فرآکسیون مستقل در دوستان هم می‌تواند فرآکسیون در دست ایران نوین اگر نظری داشته باشند بصورت فرآکسیون است یا بصورت تقاضا کردیم که صورت اجتماع نظرات خودشان را روی آیین‌نامه تنظیم‌نماید نه به تعظیم فرمایند و در جلسه

کمیسیون خاطر طرح فریاد منحصراً در مجلس نشاء استماع و هتدند فادله در کمیسیون خاص چند نظر اصولی و کلی مورد بحث قرار بگیرد تمام نمایندگان و در حقیقت کلیه افراد حزبی دارند در اینجا با هم فرودآیا بصورت دسته جمعی نظریات خودشان را قلمند بکنند تا نتوانیم این آیین نامه را بصورت منفی و صحیح و منجز نگذاریم و هر چه زودتر وظیفه خودمان را انجام بدهیم بنده با احترامی که به نظر جناب آقای مهندس یهودی میگنماد خیلی متشکر می شوم که این ماده واحده با اتفاق آراء از اطلاق اهمیت ساءه از لحاظ نظر دکراتی که دام به توضیح میرسد همین امروز ملت در تأیید فرمایشات آقایان بنده اند که شا جز این راه راهی ندارید و ما خودمان را همشکار شما میدانیم و هر ساعتی در این هیئت هر رأیی هر نظری باشد مورد احترام دولت است (احسنت)

رئیس - آقای سر تنیبیور.
نمایند ام - ایستند.
رئیس - آقای اسحق.
صادق احسنت - بنده عرضی ندارم.
رئیس - آقای طباطبائی.

بنده مطالبی را بنده همایان داشتیم که در جلسه خصوصی گفته شد لایحه دیگر کمیسیون است (احسنت).
رئیس - آقای کیهان بغدادی.
کیهان بغدادی - یازدهمین بنده آمادگی عرض می فرمایم مربوط لایحه دارم فرمایشات همکاران عزیز و ویایات جناب آقای نخست وزیر موجب شد که بنده چند دقیقه مزاحم بشوم و معذرت می خواهم (رضای خاطر من باشد آنچه او خواهد) انقلاص است به تصویب شاه و ملت رسیده و اجراء انقلاص است. از ساءه ایازدهمین بنده منقلاص بنده هستیم باید گذار اختیار با کمال میل در راه به نظر رساند این انقلاب کوشش خواهیم کرد تا رضای خاطر ملت و شائسته نظیر ایشان فراهم کنیم (است احسنت) با استماع و درودشان فراموش نمی شود در شأن دولت جناب خلی عادی بی مجلس باید جای هیچگونه تردیدی نبود که با موشکافی و بحث و با مطالعه و بطور دقیق با آراء و تصویب میرسد (صحیح است) وقتی در یک پارلمان آراء لایحه مستقیم ۱۵ نوامی مطرح میشود جای داشت یک

لایحه باین مهمی که با سر بیست و هفت میلیون نفر ناس داشت خیلی بطور عادی می آید و بنده خیال نمیکنم خدای نکرده مریک فرانسو را باین اصول مخالفت داشته باشد (صحیح است) اصلاحی عملی امکان نداشت این تصویب ملی است (یا که نظر از نمایندگان - این آیین نامه است) آیین نامها عرض میکنم اجازه فرمایید دیالوگ اثر را عرض کنم وزارت کشاورزی می توانست بر طبق تصویب ملی آیین نامها خودش اجرا بکند و به پارلمان هم ندهد جای کمال خوش بقی است که نتیسار سیه مدید و وزیر مترجم کشاورزی که بنظر بنده در چندین جلسه ای که خودم شانت بحث داشتم مردی اصولی است (نمایند کان - بنظر همه) بنده از نظر خود عرض کردم خیلی متشکر می شوم که نظر همه آقایان همین است ایشان مردی هستند بسیار اصولی بسیار باجماعت و فہیم و معالمله کرده نظرات طبقات مختلف را گرفته اند آیین نامه ای تدوین کرده اند خدایشان را یامرز دنیا مطالعه بیشتر به پارلمان تقدیم کرده ام چرا این لایحه با بصورت بنظر بنده به پارلمان آمده برای اینکه یک بلا تکلیفی بپسیر کردنی و ابهامی برای تمام ملت ایران در مملکت باشد شده است اگر این سر کردنی بطول می انجامید با کمال تأسف نمی خواستم این عرض را بکنم یا بخود جناب آقای نخست وزیر ولی خارج از کمیسیون اگر بیشتر یا این بطول می انجامید ما منظور که بشود پیش می آید باینکه میروید بنظر بنیور باید میروید کوشش باید کرد یکی چیز دیگر برای شما بیازود بود یکی دیگر یکی میرفت برای شما کوچکتر یکی بیازود پس لازم بود این بلا تکلیفی وعدم اطمینان بر سر مایه برای عدم اطمینان به کتت و زود هر چه زودتر این کردی نظر ملت ایران روشن و برزج و بنظر بنده اینها یک نقطه ایهام و تاریکی بود که این لایحه رفع کرده است (بکنتر از نمایندگان قانون خوب است اجرا نمیشود) بنده منسواون موافق صحبت میکنم طایفه بابت بیخبرانه شدن عوام شاید کمیستند خوادید عد جنابهای باید طلاق بیازود یکی از نمایندگان - بنده عرض کردم قانون خوب است فقط اجرا نمیشود) انشاء الله اجرا خواهد شد لطفاً طاققت بیازود به حالا که با بصورت درآمده است و در کمیسیون خاص بیازود می شود بنده متقدمم اگر فرآکسیون مردم هم نظر فرمایند

تأیید بکنند و شاید انشاء الله در پیشنهادی که تقدیم مقام ریاست شد است این ماده مقید باشد خود بخوانه جناب آقای نخست وزیر هم در آما اینکار را دارند که آقایان نمایندگان هر کسی در منطقه خودشان آژاد خواهد بود که نظر از خودشان را بدهند و در کمیسیون مردم بحث قرار بگیرد و اگر آیین نامه داخلی مجلس هم اجازه نمدار که آن نماینده ورود در اجا ایشان فرمودند ماضی ندارد چون در آیین نامه داخلی میگوید اگر رئیس کمیسیون یا کمیسیون موافقت کرد نماینده حاضر می شود و وزیر مترجم و خود را با نظر این موافقت دارند. ممکن است نماینده دولت قبول بکنند که اضافه بشود که نمایندگان اگر نظر باین دارند بدهند به کمیسیون و شرکت در کمیسیون آرایز داشته اند نماینده مردم بحث کند و نظر بدهد دولت را در اجا ایشان موافقت کند که ایجاد کشمکش نشود (با الا خاطر منظور جنابهای نماینده استاهاست با نماینده مجلس، نماینده مجلس هم وقت میخواند برود در کمیسیون شرکت کند) نماینده یک پیشنهادی به کمیسیون خاصی دادید بر طبق آیین نامه کمیسیون تصویب نکرد که بیروید بحث کنید شما می توانواید در کمیسیون شرکت کنید یا در تمام داخلی مجلس را مطالعه و معالمله فرمایید بهر حال یکی از خوشبختیای بنده اینست که بنده در یک کمیسیون سه ساعت که در حضور آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر معارف مشاور بودیم یک مطالب کلی و اصولی گفته شد و ایشان فرمودند قابل بحث است کسی میگوید کمیسیون با هم رسیده کی می کنیم ممکن است با سواد اصلاح شود و یا اضافه بشود برای راحتی خیال همه نمایندگان و از جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر کشاورزی که بنده استماع میکنم تقریباً بیازود پیش این تریبون در این مکان مقدس و ای مجلس نظر خودشان را اعلام فرمایند که آیا پیشنهادهای مؤثری که داده شود با شرط اینکه از چهار جهت خوب تصویب ملی خارج نکند مردم تأیید میکنند خواهد بود و اینست که باید تصویب بشود و دیگر عرضی ندارم (نمایند کان - کمیسیون رسیدگی و نظر خودشان را اعلام میکند) بنده در کار خود مختار هستم بنده باید عرض را بکنم (نمایند کان - بنظر تغییر بنظر اکثریت است) کمیسیون آیین نامه را باید تصویب بکنند بهر حال تغییر بسیار خوب است اجازه فرمایند

نمایند محترم فرآکسیون مردم هم موافقت فرمایند (مهندس یهودی - بنده به نمایندگی از طرف فرآکسیون مردم پیشنهاد دارم اجازه فرمایید پیشنهاد مطرح بشود) بنابراین بنده فکر میکنم از آقای وزیر محترم کنذوزیر آنچه که متشکر میکنم بسیار روح با ساضی دارند و روحی است که حتماً بنفع مردم و مملکت قفسعی برداشته میشود بشرط آنکه از چهار چوبه انقلاب ملی و تصویب ملی خارج نشود که این نظر خوبی است و ما در امور نظری داریم در کمیسیون بحث خواهیم کرد و انشاء الله کاری خواهد کرد که به نفع عموم مردم و ملت ایران باشد (انشاء الله)
رئیس - آقای مهندس یهودی در کلیات فرمایشات داشتید با یاد مردم احدهم
دکتر مهندس یهودی - بنده در کلیات در تأیید فرمایشات جناب آقای نخست وزیر عرض می فرمایم.
رئیس - مهندس یهودی - جناب آقای نخست وزیر در فرمایشی که فرمودند افراد فرآکسیون حزب مردم را شرمند کرد و بنده متعزّم که بهر من مجلس شورای ملی بهر سرام که انجام بویفد برای دولت نشاءند کان محترم مجلس بهترین یاداقت است اگر کسی وظیفه اش را انجام داد و دیگر نه دولت باید از او تشکر کند و اگر دولت انجام وظیفه کرد نمایندگان ملت نباید تشکر بکنند و من ساءه می کنم کمیسیون عاقله را انجام دادیم و خیالی می کنم اگر چندین روزی مردم میروند فرآکسیون نخست وزیر رفتند و فرمودند کسی میسند استایضی بود اجازه فرمایند پیشنهادی که تهیه و تقدیم کرد ام شاید جبران مافات را کرده باشیم.
رئیس - آقای مهندس اخوان مخالفید فرمایید مهندس اخوان - بنام خدا ، شاید در بادی امر عدای که سطحی ممکن است تفاوت بفرمایند تعجب کند چرا بنده که جزو میران قانون اصلاحات ارضی بودم با این آیین نامه و با این شکل مخالفت میکنم.
رئیس - آقای مهندس اخوان الا آن آیین نامه مطرح نیست.
مهندس اخوان - بنده در کلیات همین لایحه عرض می کنم ، بنده مطالبی که می خواهم عرض کنم چه در این

موقع و چه در مواقع دیگر واجب کفائی می باشد یعنی اگر یکی از زمانهای مذکور آن مطلبی در این مباحثه می خواهم عنوان کنم عنوان کرد بعدتر وقت بجز مجلس شورای ملی نمیگویم و باینکه اگر مطلبی را که میخواستم عرض کنم آقایان موافق با مجلس شورای ملی فرمودند که بنده قاضی را به بازپرس و بازجایی نامیگر قلمه متأسفانه در مجلسی که در اجراء بود کلمات می خواهم عرض کنم به کسی که به تحقیق وقت عنوان کرد و بعد آقای نخست وزیر در بیان مطالبی برای فرمودند که بنده افتخار شده و باینکه از آن زمان که آقایان در وقت بحث فرمایند اصل موضوع را بوجه فرمایند اینجا فرهنگتک نیست اینجا مجلس است اصحیح است در هر حال بنده برای اینکه در این مجلس طلب میسب مسایدا خدای نکرده مطالبی بزیان مجلس شود که قلم میخواهد بگوید آن مطالبی برای اول دفعه نوشته ام و بیایم میخوانم قضا اجازه میخواهم خواهی گشت از نامندگان محترم که جواب کلام فرمایند مخالفت بنده باین رابطه از آن جهت است که خدای نکرده تصور بشود باین آیین نامه مخالفتی دارم بلکه مخالفت بنده معانفتی است اصولی و ایستادم و در صورتیکه نامندگان محترم مجلس بدقت توجه فرمایند با نظر بنده موافقت خواهند فرمود قانون اصلاحات ارضی و موافق ایشان با آن که جزو مواد گذشته ضویبی مردم است جز آنکه لااقل اجازت پس به پیوسته می توان همه باصفتی از آن را در این کمیته گذاشت یا اگر نسبت به بعضی از مواد آن خواسته باشند تغییر این بدین بدیهی است نه آنکه به قانون اصلاحات ارضی خدشه ای وارد کرده اند بلکه به کلیه قوانین ضویبی ملت خود را بدست خدای چمعه است و دولت های دیگری هم پیش از این تغییر بنشینند این عمل را مدلل کرد خلاف خود قرار دهند پس هر گونه تغییر در آن باقر نگه حذف مادی از مواد آن بدعت محسوب بدین معنی می آید که پیش از این مواد اصلاحات ارضی (ماده ۱۰ و ۱۱) متأسفانه در ردن آیین نامه اجرائی مواد الحاقی به قانون اصلاحات ارضی به مجلس شورای ملی کلاما خلاف ماده ۱۰ مواد الحاقی به قانون اصلاحات ارضی است و برای اینکه نامندگان محترم بهتر اطلاع حاصل فرمایند معین ماده ۱۰ را در اختیار میگذارم

(ماده ۱۰)

کشورزی نیه پس از تصویب هیأت وزیران موقع اجرا میگردد.)
رئیس - برای محکم کلامی این را بگذازید اند
دکتر عدل طباطبائی - حوقان کنگداری که از مجلس بنده بنده جناب آقای نخست وزیر این توضیح دادند -
مهندس اخوان - این از وظایف رئیس مجلس است که بین آیین نامه صحبت نشود.
آقای مهندس این آقایان اولی نیست که دولت توانستند تصویب بشد آیین نامه ای را از مجلس بخواهد.
مهندس اخوان - بنده در کلمات عرض میکنم اجازه فرمایند تا آخر بخوانم راجع به کلیت است که اجازه تغییر ملاحظه عرض میکنم.
رئیس - آقای شیخ الاسلامی
شیخ الاسلامی - اجازه فرمایند مطالب گفته شود این در شان مجلس نیست که از دهنده خرفنده بشود (صحیح است)
رئیس - ایشان در بیان مقلبان آزادند فرمایند
مهندس اخوان - ملاحظه فرمایند که این ماده با سراجت تکلیف وزارت کشاورزی را در در نهی آیین نامه تعیین نموده و در عین حال مجلس شورای ملی با مجلس سنا یا کمیسیونهای کشاورزی یا کمیسیون خاص غیر وزارتات تعیین بدین تغییر موادی از قانون اصلاحات ارضی که در حکم قانون اساسی است از مجلس شورای ملی سنا خارج است بلاموافقی این ماده مینویسد متأسفانه اهمیت قانون اصلاحات ارضی است که بر اساس دولت عدل اختیار استقبالی به وزارت کشاورزی و هیأت دولت داده است از طرف مریوب است اجرائی قانون از مختصات وزارت مریوب است هیأت دولت است نه مجالس مفتنه بدیهی است در صورتی که وزارت کشاورزی خواسته باشد یا ریاست مجلس شورای ملی صلاح بداند عداوت از کار نشانان است برای کمک و عداوت در تنظیم باصصیح آیین نامه فعلی معین خود خواهد کرد بنا بسا وزارت کشاورزی همکاری لازم را بنمایند متأسفانه قبل تا آن اندازه که اطلاع دارم در زمین این آیین نامه متعینین این اطلاع مجلس شورای ملی شرکت کند داشته اند و شاید چون وزارت

کشورزی در نظر داشته این آیین نامه را به مجلس شورای ملی تقدیم کند لازم ندانسته برای او مرینه وقت نمایندگان را بگیرد.
 در هر حال نامندگان محترم ملاحظه فرمودند در صورتیکه این رابطه در مجلس مطرح شود چه تصویب آن در جلسه علنی مجلس چه در کمیسیونها باشد درست مخالف با ماده ۱۰ رابطه الحاقی به قانون اصلاحات ارضی است بدیهی است نامندگان محترم مجلس شورای ملی که توجه واردند ملی این نامندگان مخالف با مواد ۱۰ گانه ضویبی ملت باشد در این عرایض که کرده توجه قابل خواهند فرمود و هم چنین دولت نیز در تقدیم این ماده به مجلس وقت بیشری خواهد نمود و بنده به مجلس اجازه دارم که چنین وقت بماند که نامندگان محترم مجلس شورای ملی و دولت بعد از بدین طرح این آیین نامه از دستور مجلس شورای ملی خارج شده دولت همانطور که قانون اصلاحات ارضی و مواد الحاقی بنا تکلیف او را تعیین نموده بوظایف قانونی خود عمل خواهد نمود.
رئیس - آقای وزیر کشاورزی.
وزیر کشاورزی (مهندس ریاحی) - این برخلاف انضباط اداری بنده است که بعد از فرمایشات جناب آقای نخست وزیر عرایض میکنم و این مطلبی است که تا حد اکثر جواب داده شود تحمل بر غرض خود خواهد بنده در عرض بیانات آن تراکت واجب جناب آقای نخست وزیر را عاذاً ندادم ولی عرض میکنم همان سراجت و موافقت در صحبت بنده هست و بیانات منطبق بیاناتی ملی است بود (است) آقایان در این مسئله نشانند این شان مجلس شورای ملی است که یک نامینده نمایان صدافتی سراجت نسبت به اهل دولت و نظیر دولت اظهار نظر بنده (صحیح است) ولی من با شما ندارم که نامندگان محترم مجلس شورای ملی که این دولت را مسودر قاید فرزند دارند توجه بوضع خاص مأمورین که باید بدون محول میکنند باشند آیا وزیر کشاورزی میتواند بدون آیین نامه بحث کشاورزی که نامندگان محترم متناسبیا اصلاحات ارضی باشد عملی انجام دهد ؟ آیا من وزیر کشاورزی باید آیین نامه معروضه قبلی را باین اجرا کنم ؟ آیین نامه ای که پیش افتاد و اعتقاد ایمان ندادم و مستعد هستم که نقض شریک شرکت کند داشته اند از قانون گذشته

است (است) من معذرت میخواهم تکرار میکنم من سراجت هشتم صبح میگویم جز راه سراجت معین معین بود معین پیش کشید بنده خواهم گرفتن از روزی در عرض کردم که موادی را آیین نامه است که قانون ارضی میکند چنان که آیین نامه این امر است که اگر شامه میگوید باید اگر ما استیفاء نخواهیم کرد ؟ من اجرا میگویم که در این معین هشتم هر اربابانکه بنده بدست بعد آن اربابان خواهم کرد من خود امرا تراش نسبت اگر من آمده آیین نامه ای را بررسی کردم آن برخلاف مصالح ملی و در خلاف قانون تعیین دارم منظارا صرف وقت کرده و ادعا میکنم که بنا به این وقت توجه به تمام منافی است اشخاصی از این قانون باید بفرموند شوند این آیین نامه تنظیم بنده است من عاذاً در مجلس شورای ملی مجلسی که حکومت میکند در تمام قوانین مملکت بر آنها بنده من گناهی مرتکب نشوم آیا صحیح است که من یک آیین نامه محرمانه و مخفیانه در دفتر خود تنظیم کردم ؟ آیا مجلس که بمشاوره با نمایان اصلاحات ارضی که میروید و اجرا کنید از وقت من اصول پارلمانی را رعایت کرده ام چونکه در قانون در ماده ۱۰ نوشته است که آیین نامه را خودت تنظیم کن اگر آن کار را کرده بود من مقصر بودم ولی در مقابل سراجت از بنده عاذاً بنده مملکت من مقصد نخواهم بود من بنا به ماده ۱۰ نقض قانون اصلاحات ارضی را نمیکنم من تحکیم من کنم قانون اصلاحات ارضی را از آقایان توجه میفرمایند (دکتر عدل طباطبائی مجلس حق کنگداری دارد) بنده نظار هستم در اینجا عرض کنم آیین نامه قبلی همیشه در کیف من هست برای اینکه هر روز مورد استفتاه قرار میگیرد این ماده ۱۰ را که جناب آقای مهندس اخوان و سایر آقایان محترم اشاره فرموده بجز مورد الحاقی به تصویب رسیده است ماده ۱۰ را ایشان فرات کرده اند و دیگر اختیاری بهقرائت نیست این آیین نامه ای که تنظیم شده است قسطنی مربوط به مرحله دوم است قسطنی مربوط به تکمیل مرحله یکم است همین آیین نامه ابتدای که تنظیم شده بود و در مورد مشمول بود و امر مربوط به مرحله یکم و مشمول موادی مربوط به مرحله دوم بود و در بیان آیین نامه دولت در همین آیین نامه ای که بنام اصلاح کرده می نویسد وزارت کشاورزی مأمور اجرای این ضویبی نامه

فانون است از لغت صوب نامه قانونی من استنباط
کنیم؛ بگویم بولت کمال یاد است من که چنین استنباط
ندارم اگر فانون است باید بیاید به مجلس و مجلس باید
کنده و چون وزیر بر حسب وجه تکلیف مأمور این نامه را
تقدیم کردیم به مجلس سنا برای اینکه چه عمل خلاف
قانونی باشد ننهد بمنضمث متشول شدیم به مطالبات خود و
برای رفع مشکلات آئین نامه و اینکه بخواهیم مأموریت
خودمان را صحیحاً انجام بدهیم این کار انجام شده است با
یک روزی باز بدون سانس و نوبت و مکر و خیانت
باش آئین نامه روشن، سریع، مطمئن منافع همه طبقات
زارع دهقان من این (آرکسیون) را در مجلس نیندازم
تا بجای بدام آبی کسانى هستند که میدارند این را در کسب
را اجرا میکنند حرفه بدنام هر آئین نامه را در کسب
فرمودید من اجرا میکنم و همانطور که عرض کرده ام برای
من لازم الاجراست البته همه نوبت، مقاله خوانند و
باید احساناً کرده اند مسائل است ولیکن باید بیشتر
باشیم که در این احسان و تنظیم این مقالات از منافع ملی
خارج نشویم (احسن عرض کنی وقتى ما میگوئیم کسیون
مشترک تشکیل میشود از نمایندگان که فاکسیون ها که
فراکسیون ها کسانى را انتخاب میکنند که مطلع تر و قوی
تر و دارای منطق بالاتری باشند بین خودشان مسأله را شور
و جریس وقت میکنند پیشنهاد متخلف و متعذر را
بررسی میکنند به نمایندگان داد و صحبت اختیار
میدهند برون راجع به این پیشنهاد ها که میباید کنند
جلسه که تمام نشود در جلسات بعد باز مطالب مطرح
میشود باز در پیشنهادهای مجلس میشود در وقت
فراکسیون از یک طریق توافق میکنند بمسأله ای که
بوسله نمایندگان فراکسیون و نمایندگان کسیون بوسله
نمایندگان کان ولایات هر چه ازین آقایان محترم که
همه آقایان الحده اعلی نظر و فضل و بطن پر سر و دماغ دوست
هستند تیباً ندیده کسیون، کسیون در یک محیط آراستى
مجلسی که بمشورادار، باش کردیم مجلسی که میشود بطور آزادتر
صریح تر همه مطالب را مورد بررسی قرار داد و بعد هم
میتود یک آئین نامه ای که مجلس شورای ملی و مجلس
سنا صحه کفالت است با یک عده مأمورین هم با هم ارباب
لیت و توجه به ملاقاتی مجلس که در حال اجرا است از
قانون را اجرا میکند و اینستین صحت های بکنیم یکى

را از بین برداریم و وارد مرحله عمل بشویم و واقع بنیانه
وارد عمل بشویم و واقع بنیانه قناتر کنیم عرض نمودم
استدعای توجه نمایندگان را به این ماده واحده ای که
تقدیم نموده است دارم (احسن - احسن) (بالا خالو -
توضیح جناب عالی که فرمودید صوب نامه قانونی رفع اهام
کرد اگر این نبود نمیشد)
و رئیس - آقایان پائنده، حاذق، ریگی، مهندس آراسته
و مجلسی مهر نقاشی صحبت کرده اند اعدای نمایندگان را
دای - (رای)
و رئیس - آقای ریگی.
و رئیس - بنده عرض میکنم سر نوشت قانونگذاری
در این عهد و هیشتر چون دادیده موقوف.
و رئیس - پیشنهادهای کابینت مذاکرات رسیده آقای
پائنده با پیشنهاد کابینت مذاکرات مخالفند؟
پائنده - با کابینت مذاکرات مخالف، بنده سیر
میکتم پیشنهاد و بخوانند از نظر فرج چون پیشنهاد نخواهد
داد و نمیشود مخالفت کرد.
و رئیس - پیشنهاد کابینت مذاکرات فرات میشود
(شرح زیر خواهد شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد کابینت مذاکرات را منتهای - سیفی
مقام معظم ریاست مجلس اینجا پیشنهاد کابینت
مذاکرات را منتهای - فرچاولو.
پائنده - از این فرات معلوم میشود بنده با دو تا
پیشنهاد مخالفم.
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
پیشنهاد کابینت مذاکرات را منتهای - حاجریزیت
پائنده - بنده نمایم از نظر فرج سه تا ه دقیقه
میتوانم صحبت کنم بانه (بالا بخالو) آقای مهندس آصفی
با آقای نخست وزیر متشول صحبت بودند) آقای مهندس
آصفی اجازه بفرمائید، بنده برخلاف نظر آقای وزیر
کشاورزی متقدم هر در این باب بیشتر گفتگو بشود
بهرتر است در اصل مجلس چه اختلافی نیست رحمت نظر
هست بخصوص در مورد اورد که در مجلس این قبیل لواج
 مطرح میشود باید بحث و گفتگو شود اینجا یک مجلسی
 مطرح شد و در یکی از همکاران عزیز استدلال کردند که
 چون گفته شد قانون اصلاحات ارضی مثل قانون

اساس است بنده خواستم از این فرصت استفاده کنم و در
مجلس این مطلب توضیح بدهم مجلسی در اصل قانون
دارم که اگر فرصت شد در کلمات آخر عرض میکنم
ولی بنده خواستم به این معیار عزیز عرض کنم
که وقتی گفتند شد من تمام من اتفاقاً باید همه یک یک
آقایان مهمان داشتند در خانه گفتند بنده رفیق بهمانان
نمانا گفت نامدارم ملذذون گفت رفیق میخرم که بهتر
استرفت دکان دروغ فری، دروغ فری گفت رفیق دروغ دروغ
مثل آب یک یک آب کعبه ای که در کف جوی مهمان ملاحه
بفرمائید گفتند قانون اصلاحات ارضی که به صوب ملی
دریان در صوب مستعمل قانون اساسی است از نظر اعتبار از نظر اینکه
در این قانون هیچگونه تغییرى نمیشود داد این نظر این
درست است فانون به تغییرى اصطلح طبعی متغیر زمانه اقتضا
نمیکند چیزی غیر قابل تغییرى در زمانه باشد قانون برای
مصلح مردم است این ممکن است نمایندگان با هم صحبت بگویند
این قانون بنده است که هست مجلس این که وزیر
کشاورزی دولت آمدند است گفته است يك آئین نامه را
خودم تقصیر بواجب دارم آورده ام مجلس یعنی محکمتر
ندم یعنی بهتر بنده یعنی ریاست مصلح مملکت بهتر شد من
باید فکر کردم تفهیمدم چه گفتند را بدینتر است بناوجه
باین مجلسی گفتا میگویم که مذاکرات مجلس و بخوانه مذاکرات
ادامه داشته باشد مست شورهیج وضعی اهام باقی نماند.
و رئیس - سیفی
آقای مهندس سیفی - برای هدایای بسیار خوشوقتى است ناظر
بیانات آقایان عنو فر فاکسیون مردم با اینان نوبین اینجا
آقای نخست وزیر با جناب آقای وزیر کشاورزی بودم که
تمامش بکسان بود در اصل مطلب همه وقتی صحبت
می کردند نتیجه صحبت میکنند با اینکه این آئین نامه ای که
تقدیم میشود شورای ملی است مشکل کانی قانون اصلاحات
ارضی است و تمام صحبت ها هم در یک مدارات هیچ کدام با
دیگرى متغایر ندارند از نظر اینکه بحث زیاد بود در کلمات
است که آری ایس آئین نامه لازم بود به مجلس
داد شود بانه آنچه که بنده استنباط کرده ام جناب آقای
نخست وزیر سرامه! اینجا فرمودند باید که طبق مود مینوی
که آقایان فرات کرات کرد بدولت اجازه داده شده که این
آئین نامه را تصویب بکنند اگر این کار کردی ولى منى نداشتند که
 این را تقدیم مجلس شورای ملی و سنا بکنند ایشان فرمودند

انظرف محکم کاری و احترام به افکار نامهندگان محترم این آیین نامه در آرزو ما اینجاماست اظهار تشکر بکنیم و از این اظهار محبت هایت تشهجه بگیریم بنیامین حالا که آقایان دایسته به وزارت کشاورزی میگویند از زمان دارند که در بعضی مقامها مشاهده غلظت ناقص بودن آیین نامه بوده است کسانی که کمهدها را مشاهده میکنند محضارای را در آرا میباید با توجه کافی داشته باشد نسبت با آن مسأله این آیین نامه مقدمه اکثریت ملت ایران (مجلس) اجرائی قانون اصلاحات ارضی است (صحیح است) این است که بنده از این نظر تقاضای کفایت مذاکرات کردم واستعفا میبکنم از آقایان با این گرفتن کفایت کردار است با این تقاضاهای که آقایان دارند انظرف بیشتر است مملکت در این باره میباید با تصمیم بگیرد (صحیح است) آقایان هم که انتصاب می شوند آنها نامهندگان مورد اعتماد این مجلس خواهد بود و دستورات آقایان ایسود اجرا خواهند گذاشت.

رئیس - یکتایف مذاکرات در یکتایف ماده واحده رأی میگیریم خام آقایان که موافقت خواهان میبکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد و در مورد ماده واحده رأی میگیریم خام ها و آقایان که موافقت خواهان می بکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد و ماده واحده مطرح است خوانده میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده واحده - به دولت اجازه داده میشود آیین نامه اصلاحات ارضی را که متن آن ششمین این ماده واحده است پس از تصویب کمیسیون مشترک مجلسین بمورد اجراء بگرداند.

تقصیر - بمنظور رسیدگی به آیین نامه مزبور در هر یک از مجلسین کمیسیون خاصی مرکب از نوازده نفر از نامهندگان که از طرف هر مجلس انتخاب میشوند تشکیل می گردد کمیسیون مزبور با رعایت ماده ۴ این ماده مشترک بین مجلسین آیین نامه اصلاحات ارضی را مورد رسیدگی مقتررا خواهد داد ، مصوبات کمیسیون مشترک لغت و لازرا اجراء میباشند .

نخست وزیر

وزیر کشاورزی

رئیس - نسبت بماده واحده نظری نیست ؟ آقای کبیری نظری داشتهاید ؟ (کبیری - بنده در ماده ۱ نظر دارم پیشنهاد میبم) آقای آراشته شما مخالفه (خبر) مخالفی نیست (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت می شود :

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید: ماده واحده شرح زیر اصلاح شود .
ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود آیین نامه اصلاحات ارضی را که تقدیم شده است پس از تصویب کمیسیون مشترک مجلسین بمورد اجراء بگرداند.

تقصیر - بمنظور رسیدگی به آیین نامه مزبور کمیسیون خاصی مشترک مرکب از سی و شش نفر که (از میان شان مجلسین) ۱۸ نفر انتخاب خواهند شد تشکیل می گردد و مصوبات کمیسیون مزبور لازم الاجرا میباشند .
ماده ۴ - کمیسیون مزبور مکلف است از نامهندگان مجلسین که طرف ده روز از تاریخ اعلام تشکیل کمیسیون پیشنهاداتی کنسی تقدیم داشته اند برای ادای توضیح و اطراف پیشنهاد خود دعوت بعمل آورد .

رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرمائید توضیح بدهید .

مهندس بهبودی - عرض کنم با اجازه خام ها و آقایان محترم قبل از اینکه وارد این

پیشنهاد بشوم سه دو نایه می خواهم وقت آقایان را بگیرم در مورد جواب فرمایشات جناب آقایان باید مقدمه مودند که آنچه که خوب است تصویب ملت رسیده زیاد شبیه قانون اساسی نیست بنده صریح از پیش این تریبون مقدس عرض میبکنم قانون اساسی را مجلس مؤسسان می تواند تغییر دهد در صورتیکه اسطرابا که تصویب ملت رسیده آنها پیشنهاد شاعتهای بعضی تنها کسی که حق مراجعه برای ملت دارد قاطع است و نقضش هم باید با تصویب ملت و پیشنهاد شاعتهای عملی شود (صحیح است) عرض کنم در مورد ماده واحده تقدیمی دولت اصلاح کوچکی که حزبیس مردم آرزو در این اصلاح عبارت از این است که کمهده ۱۵ نفر را بدیل

۱۶ نفر کرده اند در این توافق بود که بنایدر محترم فرآگسیون ایران نوین و آقایان وزیر مشاور و وزیر کشاورزی

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - در جلسات کلیه کمیسیونها نامهندگان که عضویت ندارند نمایندگانشان خواهد بود و حق شرکت در مذاکرات و دادن رأی ندارند مگر آنکه از طرف کمیسیون برای ادای توضیح یا شرکت در مذاکرات دعوت شده باشد هر گاه از طرف دولت تقاضا شود کمیسیون نیز مقضی بداند محرمانه بودن آن جلسه اعلام میگرد و در این صورت تکلیف غیر از اعضا کمیسیون حق حضور در کمیسیون نخواهد داشت

رئیس - آنچه از پیشنهاد آقای مهندس بهبودی بر می آید فائز است با لایحه تقدیمی دولت اینستکه کلیه نامهندگان شاونند بکمیسیون مراجعه کنند و پیشنهاد بدهند در آنجا رای بدهند پیشنهاد خودشان توضیح بدهند در این باره پیشنهاد رای دیگری رسیده اجازه بفرمائید بکنجا بفرمایم بعد نسبت این موضوع تصمیم بگیریم . (پیشنهاد با شرح زیر قرائت کردید)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - اینجانب پیشنهاد مینماید که مقصر ماده واحده مستخرج بر اصلاح شود .
تقصیر - بمنظور رسیدگی بآیین نامه مزبور در بانک از مجلسین کمیسیون خاصی مرکب از ۱۸ نفر از نامهندگان که از طرف هر مجلس انتخاب میشوند تشکیل میگردند . نامهندگان که مجلسین پیشنهادات اصلاحی خود را بکمیسیونهای مستخدم هم تقدیم خواهند کرد و لی آقایان بشود آقایان مختار هستند پیشنهادات این اشخاصاً تقدیم نمایند

آقایان فرموده هستند و خواسته اند که این رویه افراد را در کارهای پارلمانی که بسیار محترم هم هست پیش بکنند و آزادی عمل هم دارند و ما هم آزادی عمل را به همکاران از چندین داند اوامیم بدهیم است فرآگسیون ایران نوین که پایه حکومت دولتهاست و فرآگسیون مستقل مردم که نایندگی کارسته جمیع انجمام میدهند پیشنهادات غیر مدون تقدیم نخواهند کرد حالا بنده است برای اکثریت مجلس (احسن).

رئیس - ماده ۳۱ آیین نامه داخلی مجلس شورای ملی اطلاع خامها و آقایان نامهندگان محترم خواهد شد .

رئیس - این اصلاح مطرح نیست در موقعیکه کمیسیونها را انتخاب کنند در آن موقع مطرح خواهند شد (خواجه نوری اجازه بفرمائید بنده رایج به پیشنهادم توضیح بدهم) بعد از خامه قرائت پیشنهادها توضیح بفرمائید .

مهندس بهبودی - این اصلاح مطرح نیست در موقعیکه کمیسیونها را انتخاب کنند در آن موقع مطرح خواهند شد (خواجه نوری اجازه بفرمائید بنده رایج به پیشنهادم توضیح بدهم) بعد از خامه قرائت پیشنهادها توضیح بفرمائید .

پیشنهاد دیگری شرح زیر قرائت شد
پیشنهاد منتهایام ماده واحده بشکل زیر تغییر یافته
و تصوره حذف شود.

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود آیین نامه
اصلاحات ارضی را که متن آن ضمیمه است پس از تصویب
کمیسیون مشترک مجلسین که با توافق مجلسین تشکیل
میشود تصویب و مورد اجرا بگذارد. و ذکر بقایای برزوی
رولیس - آقای خواجه نوری بفرماید:

خواجه نوری - پیشنهاد این موضوع در اجلاس و اجناب
آقای مهندس بهبودی تقریباً با این معنی را دارد لیکن از
لحاظ عمل پیشنهاد ایشان ممکن است مشکل را در تولید
کاد و آن تعیین ضرر اصلاحات است برای کمیسیون.
همانطوریکه آقایان مطلع هستند و در کمیسیونها نیز
کرده اند میدانند که کمیسیونها از ماده اول میگردند تا
آخر رسیدگی میکنند ممکن است پیشنهادی اینرنگه که
لازم باشد وقتی بماده ۳۴ مثلا میرسد پیشنهاد میدهند
در وقت کنند که در اطراف پیشنهادش توضیحاتی بعدا بنویسند
نمی شود گفت که کمیسیون در ظرف ۲۰ روز باطل است پیشنهاد
دهندگان را دعوت کند به کمیسیون هر وقت که آن پیشنهاد
مطرح است پیشنهاد دهنده را دعوت کند (آکر مهندس
بهبودی. پیشنهاد را در ظرف ده روز تقدیم کند که بهر
سورتن این شرب الاجل را چه از لحاظ توضیح و چه از
لحاظ تقدیم لازم بدنام و خوب خود آقایانیکه پیشنهادی
دارند چه حاضر دارند و چه بعد حاضر میشوند که در
کمیسیون تقدیم میکنند و موقعیکه موضوع آن پیشنهاد
مطرح است کمیسیون پیشنهاد دهند را دعوت میکند که
توضیحاتی بدهند همین کرون در اصلاح چه از لحاظ قانون
پیشنهاد و چه از لحاظ صورت کرون پیشنهاد دهنده ضرورتی
نیست با وجود این آکر آقای مهندس بهبودی نوری داشته
باشند بسته است برای مجلس.

دکتر مهندس بهبودی - نظر اکثری که طرح شده باشد
قبول است بنده این پیشنهاد را اگر کم آقایانیکه میخوانند
پیشنهاد بدهند (فرارچولو - ممکن است قبل از ده روز
کمیسیون کارش را تمام کند) بهر صورت بنده این ذکر
زمان و مهلت را در کرداری مردمی حاد با بستگی نشود
آقایان دارد.

رولیس - بهتر ایستند که پیشنهادها را با تجربه

کمیسیون یکی یکی میشود. بنهود اول نسبت بیان
پیشنهاد که میگوید کمیسیون مخصوص باشد و کمیسیون
مشترک باشد مثلا اینکه نسبت باین پیشنهاد اتفاقا آرام است
(صحیح است) نظر هرورای این موضوع نیست ارجاع به تعداد...
(فرارچولو - توافق شد) (خواجه نوری - توافق شد)
نماد دراصل اماده واحده ۱۵ فقره است این جا پیشنهاد
میگوید ۱۰ فقره باشد اجازه بفرمائید در صورتیکه ارجاع
باین موضوع امری نداشتاری میگردیم (فرالودند - بنده
مقاله) نسبت باین موضوع که تعداد از ۱۰ فقره ۱۸ فقره
باشد آقای اولادود موضوع را بفرماید.

فرالودند - ارجاع باین موضوع و چندت کلمه دیگر
عرض میدارم این پیشنهاد خانها برای محترم و نمایندگان محترم
عرض بنده اینست که این مجلسها بنا بر بیاد یکی از
دستگاههای امنیتی ملای روم ماندازند که باکالافات تاریکی
بود و یک شیئی در آن اطلاق و صدای دور آن نشی (خادق).
نوی اولادود (دکتر کلر علی شایطی - شایطی)
واحدهای بود (اصولا برور بدتن با صحبت های خادق
آقای خادقی هم کار حضرت قلب است عرض میشود همانطور
که فرمودند قبلی بود در اطراف یکی در تاریکی دستهای باین میرود
که در مجلس بیان شرح است یکی در تاریکی میگفت عجب کار است
دوستان میشد و یکی دست میزد میگفت عجب سخت
است و دیگری میگفت نترس از دعوا میگردند گفت و
گفتار میگردند تا غایب بنظر آید بارش و نوری تابید
و دیدند که یک شیئی است همه در جهت یک نور آمدند
بودند و اولی از آنها میدیدند و در جدال تراز بودند . اینجا
مشأمانه صورت میگفت که در این زمینه هم تاریخ نگار
شده. بنده نسبت باین اظهار نامه و مردم است متشکر
انقلاب اطیحتنر ضحیایون نگاهنامه است پیرو انقلاب
ملت و سر باین ملت ، دولتی که مثبت است از این ملت
است (صحیح است احتسنت) عرض میشود حضور مبارکگان
لیاهی آرزو شده است با هر طریق آوردند ما موراجرایش
هستند وضامن اجراهو حسن اجرا میشد بنده اصولا
نمیادام که ۱۸ فقره باشد (فریاد از بعضی از نمایندگان -
فری (دارا) آکر خواهی تناسب را رعایت بفرمائید
بیشتر معنی که ستانورهای محترم هستند ۱۵ فقره است
و دیگر دوست فقره است که کالی میگوید در صورت شوری
همی ملتند ۵۰ فقره است ممکن است بفرماید ۱۵۰۰ باشد

(مهندس - بهبودی - این حرف صحیح نیست) اجناب
آقای مهندس بهبودی اجازه بفرمائید که ما هم در کلام
شما بهبودی به پیشتر عرض کردم در اصل در بیان ما نشان
چنانما نظر نگاریم شما هم قدری لفظا مراتب ندهد را
بفرمائید آکر مهندس بهبودی - (چشم) تشکر میکنم بنده
میرنیم بالاخره اصاعی کمیسیون هر چه شود خانها و
آقایان محترم با حسن نیت کار خواهند کرده اینکه باید
بکشد حتما خواهد کرد ، هر وقتیکه تصویب قانونی در
مجلس صلا با نظر امده و دولت لومت داشته و کار مطابق قانون
ناشده میروید به کمیسیون ، در کمیسیون نامواد کلامی محترم
نهتنها خودشان نمیتوانند بلکه هر الهامی باهر راهنمایی از
هر فکری بگیرند تقدیم آن کمیسیون محترم میکنند
کمیسیون هم منتهایام آقایان خواهد بود این کمیسیون مستقیم
خودمان را با نیا خواهم فرستاد هم در مجلس مجلس
ستا هر پیشنهادی داده شود روی آن مقاله خواهد شد چه
۱۵ فقره مطالعه کنند چه ۱۸ فقره بنده همینست بسرای
الطهارای صائب و صحیح ۱۵ فرسبایور نکراد در بیازده
فقره یعنی سر فقره لازم و کافی است و دون شان خودی است
است که فکر کنید سه فقره بلاق ممکن است درست شود یا
۳ فقره باین خراب شود باین نیست علی الخصوص سر که
تمام این افراد مردمانی هستند نسبت از انقلاب شده
مردم و هر صحبت حرامی که بنهوتند ۱۵ فقره قبول کنند
و هر صحبت غیر حرامی بنهوتند ۱۸ فقره قبول کنند (صحیح
است) این است که استعفا میکنند حالا کیهما در بحث زیاد و
شاید بخرد و زیادی این تغییر میدیم از خانها و آقایان
نمایندگان از زاید انقلاب استعفا میکنند لایحه دور را
بیوان استعفا کامل بدولت مشاهده بنظری که هست
بهتر رأی بدهید (احتسنت).

رولیس - همین پیشنهادهای رسیده پیشنهادی است که
از طرف آقای مهندس بهبودی رسیده و جماعه مرین
پیشنهاد هاند که خوانده میشود آقای خواجه نوری .
خواجه نوری - با توافقی که شده اصلاحاتی شده
است و در واقع این پیشنهاد مورد موافقت بندهم هست.
رولیس - بنابراین این پیشنهاد مطرح است بقرائت
میشود .
(شرح زیر قرائت شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی
احتراما پیشنهاد منتهایام : ماده واحده شرح زیر
اصلاح شد :
ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود آیین نامه
اصلاحات ارضی را که تقدیم شده است پس از تصویب
کمیسیون مشترک مجلسین مورد اجراء بگذارد.
تصوه ۱ - بنظور رسیدگی به آیین نامه مزبور
کمیسیون خاص مشترک مر که از پیشتر فقره که از
هریک از مجلسین هیجده نفر انتخاب خواهند شد تشکیل
میگرد و دعوتات کمیسیون مزبور لازم الاجراء میباشد .
تصوه ۲ - کمیسیون مزبور مکلف است از نمایندگان
مجلسین که پیشنهاداتی تقدیم میشود داشته اند برای ادای
توضیح در اطراف پیشنهاد خود دعوت بعمل آورد .
تیکتفر از نمایندگان - مر که امضاء کرده ؟
دکتر الموفی - پیشنهاد از آقای مهندس بهبودی
است و آقایان خواجه نوری و دیگران توافق کرده اند .
عمدای از نمایندگان - رأی ، رأی .

مهندس آصفی - آکر آقای خواجه نوری هم
موافقت نمائند آنست .
خواجه نوری - بنده موافقم .
رولیس - مخالف نیست ؟ (اطهارای بنده) به پیشنهاد
رأی میگیرم خانها آقایانیکه موافقت خواهند میکنند
قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) صورت شد . بنابراین این
پیشنهاد منتهایام ماده واحده قرار میگرد . بشاری هم
در کلیات از مردم در داخل نیست (اطهارای بنده) کلیات
آخر آن رأی میگیرم به خانها آقایانیکه موافقت خواهند
میکند بفرمائید (اکثر برخاستند) صورت شد .
رولیس - با اجازه آقایان خواهش میکنم
بجای آیین نامه اصلاحات ارضی آیین نامه قانون اصلاحات
ارضی ذکر شود .
رولیس - آیین نامه قانون اصلاحات ارضی ذکر
میشود . راجع به نحوه انتخاب چون باید ابتدا این لایحه
تصویب مجلس ستا برسد تا مجلس شورای ملی بتواند
اصاعی کمیسیون را انتخاب بکند ، اجازه میفرمائید پس
از آنرا اینکه مجلس ستا برسد و در مجلس تصویب شد راجع
با انتخاب اصاعه در مجلس منتخب (صحیح است)
مهندس والا - در ضمن مذاکره اینکه همه موافقت

رئیس - فعلا نحوه انتخاب مطرح نیست پس از اینکه ماه و واحد درمجلس بنا تصویب شد پس مجلس شورای ملی نحوه انتخاب مطرح خواهد شد.

مهندس والا - پس مطرح خواهند شد. این در صورت جلسه مفید بود.

بنا بر این لایحه دو بار با این ترتیب بشود رسید برای اجلاس سفر ستاد هم آقای آذریز کما هو الحال **وزیر کشاورزی** - بالاخره پس از جر و بحث طولانی ولی مفید همه باین نتیجه رسیدیم که همه یک فکر میکنند (دکتر الوئی - شأن دمکراسی است که بحث شود) همه پیرو یک مرام هستیم و باید اینکه در فرآکسیون های مختلف عضویت داشته باشیم و در بودا دولت عضو داشته باشیم. البته شأن مجلس شورای ملی همین است که روی مایل باشد و فحش و بیاد صافاتی نباشد دولت بنا بر اینها تشکر نمائیم میکند باین اصلاحیه کردها و احسان انجام شد در بند ه از تمام نمایندگان محترم که توجه فرمودند با یقورت امیر و اعیان امر صمیمانه سپاسگزارم (احسنت)

رئیس آقای پاینده فرمایش داریده بفرمائید **پاینده** - بنده نوشیجی که من خواستم بدم در فرموده مطالی بود که آقای مهندس بیوهی در فرموده بنده با اینکه در مدرسه راجع به زبان فارسی نوباً سر مرهای خوب گرفتم معلوم شد این جاعطلب قانون است درست یک دو سه رسو فقهایی شده اند اینرا که قانون اصلاحات ارضی تصویب ملی رسیده گفتگو کنند در این جا همه قوا منبعت از ملت است و ما هم بیکم ملت این جاعطلب تر در دست و پا زدند و اینها که وقتی قانون واصلت تصویب کرد باقیتر بیاور نیست باقیتر شرط شایع دارد که باز هم گفتگو کنی نیست (صحیح است) اما بنده خواستم این مطلب را بگورم ظاهر آنرا است منتهی آنکه بنده عرضی ننکند (نمائندگان - فرمائید) بنده میخواست این مطلب را بر سر مجلس برسم که وقتی گفتگو کنید میخواند قوا مثل قناتون اساسی است و منتهی این سبب نیست و گفت تغییر است مثل قانون اساسی است و منتهی این سبب را دراز کرده بنده عرض میکنم که درین باب اختلاف نظری است خواستم این مطلب را توضیح بدم بنده درباره اصل قناتون که مبارکی بشود مجلس شورای ملی

رسید خواستم این مطلب را عرض کنم که یکی از مبارکترین قوانینی که از مجلس شورای ملی گذشته است همین ماده واحده امروز است و قطعاً در وقت اختفات این دولت باخطر برشته ثبت میشود و من مطمئن هستم که در دروهای آریه این عصر را بر عصر اصلاحات ارضی نام خواهند گذاشت.

۶- اخذ رای آهنگر تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس بنا بر این پیشنهاد پرداخت هفتده میلیون ریال جهت دفع اقات باقی ۳۱ لایحه ای از مجلس رسیده فراموش نشود.

رئیس - (شرح فریاد کردید) ریاست محترم مجلس شورای ملی گزارش کمیسیون شماره ۴ مربوطه لایحه شماره ۳۴۴۲ - ۱۹۱۲ - ۱۳۴۷۲ دولت راجع به اجازت خرج مبلغ هفتده میلیون ریال از محل فروش مسابله و دفع اقات برای هزینه های جاری در زمان دفع اقات باقی که ضمن شماره ۴۵۸۱ - ۱۲۹۶ - ۴۳۱۲ از مجلس شورای ملی به مجلس سنا ارسال شده در جلسه چهارشنبه ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۴۳ مطرح و بشود مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانونی مزبور برای اجلاس ارضی میفرمائید.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی قانون راجع با خرج از مبلغ هفتده میلیون ریال از محل فروش مسابله و دفع اقات برای هزینه های جاری تصویب و دفع اقات باقی

ماده واحده - وزارت کشاورزی مجاز است از محل وجوه حاصل از فروش سوسوم و قورق و سایر باره اوقات باقی موضوع قانون دفع اقات باقی چروچوانی مصدر و خراد ماه ۱۳۴۳ تا مبلغ هفتده میلیون ریال جهت پرداخت تعهدات و انجام هزینه های جاری دفع اقات باقی سال ۱۳۴۱ استفاده نماید.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه چهارشنبه بیست و سوم اردیبهشت ماه ۱۳۴۳ شمس بشود مجلس سنا رسید. رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - این لایحه در جریان ترمیمی که در مجلس شورای ملی تصویب و رسیده بود رسیده در مجلس سنا تصویب رسیده نسبت بان باورقه اخذ رای میشود. (اسامی نمایندگان کان نیز تیسیر وسیله منشی اعلام و در مجلس نطق اخذ رای عمل آمد)

دکتر کلای - دگر سام - مهندس جلالی پوری - مجد. خواجه ندروی - دگر شعیب امین - دگر مسابله زاده - موف - مهندس والا - بوشهری - مهندس - مرنوفی - دگر خطیبی - موسوی ما کوئی - دگر جعفری - روشنا - اولاد - معطفوی لایتنی - دگر مهندس بیوهی - دگر امامی خوئی - دگر مبین - دگر شیانی - رضوی - بانو اشیاچ سیمیه - بانو دگر دولتشاهی - بانو دگر فرخ روزیاری - بانو باجهانی - بانو تربیت - فراچورتلو - ایلخان - صائی - یحییان - کمالوند - دگر صالحی - کبری - سیفی - دگر سر پورهاشمی - دگر استفندیاری - بانو نفیسی - دگر بغالی بزوی - پاینده - دگر فراسگزولی - بخشیار بخشیاریها - ظفر - دگر اشتادف - آقایان فیضی - مهندس عطائی - موسوی - دگر سعید - دگر رهنوردی - مهندس معینی - کنگرگول - دگر کوجید نیا - تیری - ریگی - دگر کیان - مهندس ارفع - مهندس شاختوی - البرزیز - مهندس زاده - محسنی مهر - یاقوتیان - غلام نیاکان - هیراد - دگر صاحب قلم - ولیام ابراهیمی - دگر سلطان احمدی - حاج باغلو. آقایان میرا بر شنجانی -

یزند شاطیعی طرفی - شعیب پور کرمانی مبارکی - ساکینیان - طهماسبی - امام مروغ - مافی - مهندس برومند - مهندس سائی - دگر بزرگان پندار روحانی - دگر جانه - نوسلی - دگر فریود یزینکی - دگر عدل طباطبائی - دگر رضوائی - دگر متمد و زبیری - دگر رشتی - شیخ الاسلامی - میرهادی - اقبالی - سر تیرپیوز امامی - خراسی - حبیبی - حاتفی - فریوز زید ملک زاوه امامی - میر افضل - بالاخاقلو - بدر صالحیان - جهانشاهی - حبیبی - قلمه جوقی - علی مرادی - حکمت جری اولیا. اولاد باقی - مهندس کاجره - کلاش هرمزی - طالب زاده رودسی - مهندس اسازری - دگر زعفرانلو - دگر مدنی - مهندس بیوهی - دگر مهدیزاده - مهندس عدلی - مهندس مجتهدی - مهندس آصفی - مهندس آراسته - مهندس صدیقیان - مهندس مالک - مهندس معینی زند - دگر بنگانگی - سکینیان - فخر طباطبائی - درهیم - نکوزاد - هابوونی - دگر حکمت - رامید - کوروس - کشفی - دگر غنی - فولادوند - تیسری - آموزگار سرداروی - نوربیتش - بهادری - قاسم مرادی -

جانانگیری - تیری زری فیضی - معطفوی پهرانی - ماهی - زنتاب - فرد - دگر حکیم نوشتری - کیوان - دگر رمضان مهندس - ریاحی - کسرائی - مهندس کامانگر - سعید وزیری - احتشامی - مهندس چاللی - دگر عدل - مهندس اسدی - سعید - مهندس زراور - مهندس زنجابانی - دگر نجیمی - نامی - مهندس اخوان - زنده - مهندس پیرزاد - ابوسیمیه - دگر سارین - زبمائی - دگر اسدی - سلیمان کاتانی - نازویی - مهرزاد - طباطبائی - رجائی - ایلخان - کمالوند - مرنوفی - دگر صالحی - کبری - شکبیا - جاوید - مهندس ریسانی - دگر المونی - دگر مهذب - صادق احمدی (آراه ماهوئده شماره شد نتیجه بفرار زیر امر کردید)

آراه موافق ۱۵۹ رای ورفته سعید غلام استماع رای **لایحه ۱۵۹** رای موافق تصویب شد. بدولت ابلاغ میشود.

اسامی موافقین - آقایان : دکتر رشتی - کیوان - مهندس معینی - مهندس ریاضی - خانم جهانبانی - مهندس سائیبی - دگر مدنی - دگر مهدیزاده - مهندس زنجابانی - احتشامی - شاطیعی طرفی - نازویی - فولادوند - دگر صالحی - دگر خطیبی - هاشم جاوید - دگر اعتمادی - حکمت جری - اولیا. دگر نجیمی - خانم نفیسی - دگر وحیدیا - امام مروغ - فخر طباطبائی - مهندس عطائی - معطفوی نائینی - سر لشکر هابوونی - دگر بزرگان پندار - مهندس کامانگر - مهندس اسدی - سعید - خواجه ندروی - دگر امامی خوئی - مهندس ریاحی - دگر شیانی - دگر سعید - دگر مبین - پسرژند - فراچورتلو - مهندس اسدی - سعید - دگر جانه - مهندس بیجی مجتهدی - درهیم - مهندس کلای - ایلخان - چاللی - مهرزاد - دگر زعفرانلو - فتح الله مافی - ایلخان - نامی - متولی - موش - مهندس صدیقیان - ریگی - سائیب - مهندس مهر - موسوی ما کوئی - رجائی - حبیبی - دگر اسدی - سلیمان کاتانی - اقبالی - روحانی - جهانشاهی - بدر صالحیان - سر لشکر نکوزاد - آراه زنتاب - فر دسائیبی - دگر فرود - کشفی - صادق احمدی - موسوی - کبری - قاسم مرادی -

لفظی - و محدث زاده - حکیم شوشتری - مهندس پروشانی -
بالاخانو - ساکینیان - پروادی - مهندس - تریزری -
فهمی - میرافضل - امینی خراچی - مکی فیصلی - دکتر
الزونی - میراد - خان ایشاح سیمی - آموژنگار - رامند -
دکتر فراگرو - دکتر مستدو زبیری - بهادری - نارویی -
چکانگری - کیهان بنفاسی - دکتر مهندس بهبودی -
دکتر عدل فراسیاب کیا - بانو دکتر پارسی - مهندس اخوان
فقد جوفی - بختیار بختیارپا - دکتر رحمانی - میرامین -
ادیب سیمی - دکتر جمفری - مهندس معینی زاهد -
سینی - کتکروز - لوند - اوزار - درستا - دکتر رضوانی -
مهندس والا - مهندس زر آور - پاینده - دکتر بقالی زردی -
دکتر استفندیاری - مرتضوی - مهندس مالک - مجد -
شیخ الاسلامی - کورس - ویلیام ابراهیمی - نصیری -
ذبیحی سلطان احمدی - بیروزی - کمالوند - شفیعی پور
کرمانی - دکتر صاحب قلم - دکتر حکمت - حادقی - علی
مهرادی - پاک ذات - ملک زاده آملی - کسرائی - موفری -
ظفر - کلاشر هرمزی - حسن حسینی - دکتر کیسان -
حوشناس - غلام نیکان - حاجی باغلو - دکتر پورهایمی -
دکتر عدل طباطبائی - مهندس آصفی - نوربخش - پزشکی -
باغشیشه - دکتر کیانگی - سر تربت حکیمان - دکتر غنی -

۷ - قرارگرفته گزارش کمیسیون های دادگستری

مجلسین راجع به رد تصویب نامه راجع کار قضایی
ولیس - یکی از تصویب نامه های زمان قوت در
کمیسیون های دادگستری مجلس سنا و مجلس شورای ملی
رد شده فعلا قرائت می شود و طبع و توزیع میشود و در جلسه
بعد گزارش کمیسیونها مطرح خواهد شد.
(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

تصویب نامه شماره ۳۳۴ مورخ ۱۳۴۲/۵/۷ دولت
مربوط به ارجاع کار قضایی در تهران و حومه و سرانگیز
استان به متقاضیان شغل قضایی که بموجب ماده واحده
ممنوع بیست آذر ماه ۱۳۴۲ مربوط به تصویب نامه هائی
که از تاریخ ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ تا تاریخ افتتاح
مجلسین (۱۴ مهر ۱۳۴۲) از حیث وزیران صادر شده در
جلسه نوزدهم اردیبهشت ماه یکپنجاه و سیصد و چهل و سه
شمسی پس از اظهار عقیده آقای وزیر دادگستری مبتنی بر رد
آن اخذ رای بعمل آمد و رد شد. خواهشمند است دستور

فرمانده مرانب را برای اطلاع دولت ارسال دارند و تا
تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا نیست.

نایب رئیس کمیسیون شماره ۳ دادگستری مجلس
سنا - رئیس کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی -
ولیس - این لایحه مطبوع و توزیع میشود و در جلسه
آینده نسبت بان رای میگیریم.

۸ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد

ختم جلسه
ولیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)

دستور جلسه روز یکشنبه ۴۳/۳/۱۹

۱ - گزارش شور دوم از کمیسیونهای دادگستری -
امور استخدام راجع به معافیت از شرط بازنشستگی عمدهای
از کارمندان ثبت شماره چاپ ۸۶۸

۲ - گزارش شور دوم از کمیسیونهای کشاورزی -
بودجه - امور خارجه - استخدام راجع با استخدام ۶
کارشناس فرانسوی در مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر
شماره چاپ ۸۶۶

۳ - گزارش شورای اول از کمیسیونهای دارائی -
برنامه راجع بشرکت مدیر عامل سازمان برنامه در
جلسات شورای پول و اعتبار شماره چاپ ۸۶۸

۴ - گزارش شورای اول از کمیسیونهای نظام - استخدام
راجع به اعطای درجات موقت بافسران نیروهای هوائی
و دریائی ارتش شماره چاپ ۸۶۷

۵ - گزارش شور اول از کمیسیونهای فرهنگه
دارائی - اقتصاد راجع به ترخیص انومبیل فولکس واگن
اهدائی دولت آلمان غربی شماره چاپ ۸۶۳

۶ - گزارش شور اول از کمیسیونهای بودجه -
برنامه - دادگستری - دارائی - خارجه - کشاورزی راجع
به تصحیح مبلغ هفتاد و سه میلیون دو صد و بیست و یک
جمهوری آلمان غربی - شماره چاپ ۸۵۲

۷ - گزارش شورای اول از کمیسیون های نظام -
بودجه راجع با اجازه پرداخت فوق العاده سختی خدمت
افسران و کارمندان آمورش خدمت در آسایشگاههای مسولین
شماره چاپ ۸۶۱

۸ - گزارش شور دوم از کمیسیون های اقتصاد و
بازرگانی - دارائی راجع به کمک توسعه صدور بعضی از
اقلام ۱۹۴۴ مای صادراتی شماره چاپ ۸۷۲

۹ - گزارش شورای اول از کمیسیون های اقتصاد و
بازرگانی - دارائی راجع بمعافیت حقوق کرکی وسود
بازرگانی هیجده هزار دستگاه سیمانی شماره چاپ ۸۷۳

۱۰ - گزارش شورای اول از کمیسیون های اقتصاد و
بازرگانی - دارائی راجع بمعافیت اباراداری لوازم لوله کش
زاهدان شماره چاپ ۸۷۴

۱۱ - گزارش شور دوم از کمیسیون های نظام - امور
استخدام راجع به اصلاح ماده ۲۱ قانون استخدام نیروهای
مجلس شاهنشاهی شماره چاپ ۸۷۵

۱۲ - گزارش شور دوم از کمیسیون های نظام -
امور استخدام راجع به پذیرفتن درجه داران و لایحه دقیقه
داوطلب خدمت در کار ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی
شماره چاپ ۸۷۶

۱۳ - گزارش شور دوم از کمیسیون های نظام -
امور استخدام راجع به فارغ التحصیلان آموزشگاه و تکنسین
نیروی هوائی شاهنشاهی شماره چاپ ۸۷۷

۱۴ - جلسه راجع به تصحیح مبلغ ۹
صبح روز یکشنبه خواهد بود.
(مجلس بیست و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۹ خرداد ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب :

۱۱ - شورا اول گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به معافیت اتومبیلهای مأمورین سیاسی کشور های خارجی از پرداخت عوارض و حقوق گمرکی و سود بازرگانی .

۱۲ - شورا اول گزارش کمیسیون کشاورزی راجع باجهازه و آذاری ۱۵ هزار متر مربع اراضی باغ کشاورزی مهابلی برای تأسیسات بهداشتی سازمان بیمه های اجتماعی .

۱۳ - شورا اول گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به حق بازبری مؤسسات دولتی و سازمانهای پر نام و آب .

۱۴ - شورا اول گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به معافیت انبارداری لوازم لوله کشی زاهدان .

۱۵ - شورا اول گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به معافیت حقوق گمرکی و سود بازرگانی هجده هزار دستگاه سم پاش خرباری اداره کل دهخانیات و احاطه آن بموقع طرح بودجه ۱۳۳۶ کل کشور .

۱۶ - شورا اول گزارش کمیسیون نظام راجع باعطای درجات موقت بافسران نیروهای هوایی و دریایی ارتش .

۱۷ - اخذ رای و تصویب لایحه قانونی اصلاحی مجلس سنا راجع به انفای تأسیس مدارس .

۱۸ - اخذ رای و تصویب لایحه قانونی اصلاحی مجلس سنا راجع بکامردن ۲۵ فقره آتش نشان درآباد کل هوایمهابلی کشوری .

۱۹ - اعلام وصول بک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .

۲۰ - اخذ رای نهایی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به پرداخت حق اکتشاف محل سی میلیون ریال اعتبار دنیف ۱۸۸ بودجه ۱۳۳۳ .

۲۱ - قرأت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

۲ - تصویب صورت جلسات ۷ خرداد ۱۳۳۳

۳ - بیانات خلیل آذیندور - آقابان زروستان - هتاهب فرد - دکتر سعید حکمت - حبیبی - معجد محسنی .

۴ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع بفرارغ التحصیلان آموزشگاه تکنسین نیروی هوایی شاهنشاهی .

۴ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع باپذیر فنن درجه داران و طبقه دیپلمه داوطلب در خدمت گادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۵ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع باصلاح ماده ۲۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۶ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون اقتصاد راجع بکلمه بنوسه صادر بعضی از اقلام کالاهاهی صادراتی و ارسال بمجلس سنا .

۷ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع بمعافیت از شرط باز نشستگی عده ای از کلانمدان ثبت اسناد .

۸ - طرح گزارش کمیسیون نظام راجع باجهازه پرداخت حقوق اعلاعه سختی خدمت بافسران و کلانمدان مأمور خدمت در آسایشگاههای مسلولین و ارسال به مجلس سنا .

۹ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی راجع باجهازه استخدام شش نفر کارشناس فرانسوی در مؤسسه اصلاح و تهیه نژاد بندر و ارسال بمجلس سنا .

۱۰ - شورا اول گزارش کمیسیون امور خارجه راجع باجهازه مبادله موافقت نامه عمومی بر اکتفاکاری اقتصادی بین دولت ایران و ایالات متحده آمریکا .

مجلس در ساعت نهمه و دقیقه صبح پرست آقای مهندس عبدالقربانی تشکیل گردید

۱- تصویب صورت جلسه های هفتم هجرت

رئیس - امامی غائبین قبل قرائت میشود (بشهر خیر خواهد شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

پوشوری - البرزی - مهندس عدلی - دکتر مذهب طهماسبی - شکیبا - مهندس پرویز بهبودی - دکتر ساری راد - مهندس انصاری - توسلی - طالبزاده و دوسری - سیمین پور

غائبین با اجازه - آقایان:

دکتر امین - شاولی - امیر احمدی - دکتر مصباح زاده

غائبین مریض - آقایان:

نیری - سعید وزیري - مهندس جلالی نوری - مهندس ارفق - دکتر رهنوردی

رئیس - راجع به صورت جلسه قبل نظری نیست؟ آقای صادق احمدی

صادق احمدی - عرض کنم در جلسه گذشته بنده در جواب اینکه آقای نخست وزیر بآقای دکتر مین عرض کردم البته این تذکر را آقای نخست وزیر شنیدند و از حضرت ایران نوبین بنشانیدم عنبر حزب دادند نه عنوان نخست وزیر بنشانیدم مجلس متأسفانه تشدد نویسی اصلا مطلب را عوض کرده و فقط بنده در روزنامه امروز آمدم دیدم که درست نوشته است استعفا میداد آنرا تصحیح کنند

مجلس میشود آقای مهندس بهبودی

دکتر مینحس بهبودی - در بیان بنده اصلاح جزائی مختصری است که به تشتمل گشتی میدهم

رئیس - بسیار خوب، آقای کیهان بنامی

کیهان بنامی - در بیان بنده اشتباهات مختصری است که صحیح کرده بنده تشتمل میدهم استعفا میکنم اصلاح شود

رئیس اصلاح میشود آقای شاولی

شاولی - بنده در جلسه قبلمریض بودم و نامهای هم ضرور مقام ریاست تقدیم نمودم

رئیس - رسیدگی و اصلاح میشود، دیگر نظری

نیست؟ (لطاری بند) صورت جلسه های قبل تصویب میشود، تیمسار نکوزاد

سرلشکر نکوزاد - چهار چهار نامه و یکتایت توسط بنده بمقام محترم ریاست مجلس شورای ملی فرستاده توسط تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای مهندس معتمدی - پنج برگ که طومار و پیش نهاد است تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای فراموشی

میر نصیری - بکتابنامه ای از عده زیادی از فرهنگیان اهواز بوسیله بنده تقدیم ساخت مقدس مجلس شورای ملی شد استراحت شرعی فائزانه بنده میباشم تقدیم مقام ریاست میکنم خواص میکنم چرا اقدام کسی میفرماید بنده را مطلع فرمائید

رئیس - آقای دو حوانی

روحانی - عرض بنده است که اهالی سرابان و فردوس داده اند راجع به خشکسالی که عدم امکان سرابان و امهاتی دریافتی که عرض نموده فائزانه بنده تمسک نمودم آنرا کرده اند عرض بنده دیگری است از اهالی طیس که شکیات از مالیات شد است تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای بلذات

بلذات - بنده شکیات از اهالی رحسان آباد بهتر رسیده که پنج نفر اشخاص سابقه دار با کمک آقای بهشتاد اینمین شهر را در اختیار گرفته و مزاحمت فراهم کرده اند عیناً برای رسیدگی تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای باغبیغه

باغبیغه - شکیاتی است از طرف اهالی آذربایجان عیناً تقدیم مقام ریاست میشود

رئیس - آقای دکتر بزدان بنامه

دکتر بزدان بنامه - شکیاتی است از طرف میادان شال برای رسیدگی تقدیم می نمود

رئیس - آقای کبیری

کبیری - شکیاتی است از اکثر کسان شرکت در انقش سندج برای رسیدگی تقدیم مقام ریاست می نمود

۴- بیان توفیق السور - آقایان: روستا - زاهدی فرخ - دکتر سعید حکمت - بیبی - مجید محسنی - میر دلکش - نطق زارای قبال دستور را شروع میکنم آقای روستا بفرمائید

روستا - عرض بنده امروز مربوط است به آزادی پیش آهنگی سیاهیان دانش و ارتباط و تأثیر فعالیت های حیاتی سیاهیان دانش با تری بیفرزندان، بخصوص در باره تحصیل و روزستارزادگان و توجه عمیقی که به پیوند زنگی آنان از جانب اولیای امری بمعل آهده خواهد آمد

بطوریکه نامندگال محترم استعمار دارند مدت زیادی از تفکیک سیاه دانش که یکی از ابتکارات شخص شخص شاهنشاه عظیم الشان ما میباشد نمیگذرد که خوشبختانه ثمرات مبارعاری وارنده زود آن در تربیت و پرورش جسم فرزندان عزیز ما در روز اول افتاده و نیز آرزو و قضایای این مروز بود مشهود و معلوم گردیده و باید از نگران کرد که کشور باستانی ما که فرامهید علوم و حرف بوده و زمانی طولانی سلوحوه و سر مشقت تمدن جهان بوده ایم متأسفانه فرها نمیگذرد که امنای قوم و رجال کشور ما در گذشته

بیک حق مسلم و امر بسیار ضروری و حیاتی که مربوط تعلیم و تربیت کشاورزان و روزستارزادگان است توجه نامتوجهی این اکثریت قریب باغلق جامعه وطن ما هزاران سال است از یک چنین نعمت خیلواصب که در حقیقت از طلا قنات اولیای رجال قوم و مسئولین حکومتها اجرائی ملکت بوده است محروم گردید اما اکنون ما به کمال شکر کورای و سرفراز است که در عصر حاضر دو عهد سلطنت شاهنشاه عدالت گستر و دانش پرور این امر طرح ابتکاری فوق العاده مؤثر معظله که در حقیقت یک جهادی گریومستمر است عین حال مشیر نمز برسد جهل و نادانی و میلازم و میبت با بسوادی است در اندک زمانی در سراسر هعات و قضایات و حتی دور ترین قره اراه ایران عومیت پیدا کرده و نیز ما به کمال خوشوقتی است که جوانان عزیز و برومند ما که سرزبانندشیدو تحصیل کرده سیاهان دانش هستند در بلاد

ایران با نهایت مسیمیت و فداکاری توم باد سلوژی و دهمر بیانی در با سواد گردن و بیداری و روزستارزادگان کوشا بوده و به منظور اجرای ثبات شاهنشاه مقدس و بیغافلر ادبی این بهم - میهنان عزیز متشاقانه به تلاش شیانه روزی خود در این انقش جهاد مقدس ادامهمی دهند در اینجا بارها در زحمت فوق العاده

مؤثر اولیای وزارتین جنگ و فرهنگ و سازمان بر نامه و دیگر دستگاه های دولتی و ملی در انجام این بقیغه ملی سیاسکراسری کردیم و بخصوص در باره اثرات تربیتی تعلیمات پیش آهنگی ایران سیاهیان دانش که از این سال همه ساله صورت آردو که عظیم ما شرکت چند هزار نفر از جوانان بر مودت و تحصیل کرده در این سیاهیان دانش با سر پرستی و هراقت دقیق و همت بدیدرغ اولیای و همربان سازمان ملی پیش آهنگی ایران تربیتی داده میشود به نیکو یاد می (بانود اکثر پارسی - صحیح است) امیدوارم نامندگال محترم اجازه فرمائید در این قبیل موارد در مراتب خفشناسی خودمان را در اجزای فاطمه ملت ایران در این مکان مقدس که در واقع خانه حقیقی ملت ایران است در قبال خدمت

به شایسته سازمانها و عناصر مؤثر مملکت بخصوص در امر تعلیم و تربیت جوانان کشور جهان را سر بنیم (اصحیح است) اما همکاران عزیز بزرگی از بهترین اصول و معانی تربیتی امروزه سیاه جوانان بخصوص برای انقش تربیت پیش آهنگی است در این مکتب مقدس تربیتی فریب هشتاد و هشت سلطنت عنویت دارند بیرون این سلطنت شرف تربیتی و تعلیماتی متجاوز از بیاتر به میلیون نفر از اولادان سپرد و دختران از نژاد و رنگهای مختلف هستند که با هم صلاح در این چرا که برادری و اجتماع و غیر و مندجهانی مانند یک خانواده بزرگ آهم در این دهای پر آشوب که جدا نیا زمند به یک چنین اتحاد و هم آهنگی و همفکری برای بهبود حال و زندگانی هنوزمان میباشند عنویت و همبستگی دارند

خوشبختانه در اولین آزادی پیش آهنگی سیاهیان دانش که یکی در دهته قبل در دستر به باغ پیش آهنگان ایران تشکیل گردیده ۲۵۰ نفر از جوانان تحصیل کرده در سازمانها سپیدار منظم و مجهزی تحت سرپرستی و هعات ۳۵۰ نفر از مدیران و همربان محرب و با سابقه پیش آهنگی که عموماً از شخصیهای آزنده و تحصیل کرده فرهنگ میباشند شرکت داده اند نهایت باغت خوشوقتی و سرفراز است که هنگام مراسم افتتاح و همچنین در جشن پایان این اردوگاه بزرگ تربیتی و تعلیماتی شاهنشاه بزرگوار در قیام حضرت نهان اولیای این سازمانها با هم و هعات و تقدیر فرارادماند و بنظر اینجانب تشومنی از این آثار است نمیشود که اغلب حضرت میفرمائید:

امیدوارم همه فرزندان ما در سراسر کشور در اندک